Ն. 2493 — 1893 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 10 ՇՈՒՐԱՄ — 1311 ԲԼԳԻ ԻՒ ԷՎԱՆԳ 11 — ՏՕԳՈՒՆՋԸՆՃԸ ՍԿԷՆ

20 ԲԱՐԱ

ՋԷՐՈՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

(صاحب امتياز: جيوڵكيان)

جريدهٔ شرقيه

ԱՊՈՆԷ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 ամիս	6 ամիս	3 ամիս
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ենի վէ 3ինճի սահիպէ ղ. 5
Գիւնէմիւ սահիպէ 11է 10ա հա. » 3
Մէվատատա նամիզատա տարիր պէնալէր մէճմանէն [illegible] վէ սէրբ օլունմայան էվրաղ իչատէ օլունմայաճաղ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրո 20 Ճիվէլէկեան մաթպասանտա սարը։ Քեսֆիֆէի մէվատատ հապգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ՝ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իթալիա բէյսը Վիւքէլասը Մ. Ճիոլիթթիին Տրօղո գասապասընտա քէնտէ օլունճաղ զիյաֆէթտէ՝ պիր մէգալէ սիյասիյէ իսրատ իտէճէկի եազըմըշ իմի։

Միւշարէլէյ՝ իչպու մէգալէսինտէ պազը վէրկի վէ բուսուսաթճա զամմար իմրա իսիլմէսինի թէքլիֆ իտէճէք սիրը։

Անվալը մալիյէճէ միւմքին մէրթէպէ միւվազէնէ հոսուսլինէ մէտար օլմագ իւզրէ, իսիալաթտան ալընմագտա՝ օլան վ.րկինին ալթուն ազէչ օլարագ ալընմասընա տախի լիւզում կէօսթէրէճէք տիր։

Էլէեվմ գայմէ իլէ մէսքիւքեաթ ա-բասընտա հասրլ օլան ազէչ ֆայդը 100-տէ 12յի պուլմուշ սարը։

Իթալիանըն իսթիդրազ ապտ իտէճէկի ռիվայէթի սահի ատտ օլունմայը։

Ավսթրիա իմբէրաթօրընն նէկէնի արչիտիւք Ֆրանսուա Ֆէրտինանտ Էլրոբայա ավտէթ իթմէք իւզրէ ալաֆրանկա հոկտեմբերին 14ինտէ Նիւ-Եօրգտան հարաքէթ իտէճէք տիր։

Միւշարէլէյ՝ Ինկլիթերայա միւվասէլէթինտէ գրալեցա հազրէթլէրինի զիյարէթլէ՝ էնսաի սէյահաթընտա Ինկլիզ միսթէմիլիսինտանտա մաղնար օլարագ ինթիրամաթ վէ թաթիֆաթտան տոլայը պէյանը Մէչէքքիւրաթ էյլէյէճէք տիր։

Ամէրիգանըն Ֆիլատէլֆիա զարպանէսի մահզէնինտէ պուլունան 16 միլեօն տոլար ալթուն ազէչ նագլ օլունըր իքէն, հիրապ օլունմարտա, 134,000 տոլար էքսիք իտուկի անլաշըմըշ, վէ պէքտիլեր թահթ թէվկիֆէ ալընարագ, պիրիսի՝ 100,000 տոլարըն սապլանմարըլան մահալլինի խապէր վէրիլ, մահալը մէգքիւր թէխարրի օլունտրգտա, մէյսանա ինբաճ օլունմըշ, վէ 34,000 տոլարըն տախի պուլունճաղը մէմուլ պուլունմըշ սարը։

Ինկիլթէրա Բարլամէնթօսը եարընքի ճումա էրթէսի կիւնիւ միւղաքէրաթընը թահթիլ իտէճէկի՝ թէլէկրաֆ իշարթընտան սարը։

Մ. Շարլ տը Լէսէբսին հապտան սալվէրիմէսի մատտէսի՝ Բանամա գանալը հաֆրիյաթընըն իքմալի զմնընտա եէնի պիր չիրքէթին թէչքիլինէ պէօյիք եարտըմ իթմիշ օլասադը ումուրը սարրաֆիյէ իլէ մէշղուլ օլան մէհաֆիլտէ իւսմիտ օլունըյօր։

Բէթէրսպուրգ Պանգասը սինտիգասըյլա Գրէտի Ֆօնսիէ պանգասը միյանընտա ապտ ու իմզա օլունան մուգավէլէ ահքամընա թէլիֆիդէն, 100տէ 5 ֆայիզի 16 միլեօն ռուպլիւիք քէֆիլի սէնէսաթի՝ տահա ազ ֆայիզի սէնէսաթ իլէ միւպատէլէ գըլընաճագ տը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մէվլուտ միւնասէպէթիյլէ, տիւն կէճէ չէհրիմիզին պիրճիւմէ ճամի վէ մէճմիտէրի թէնվիր իտիրիկի կիպի, Պապը Ալիտէն տախի պիր չօգ ֆուգարարարա սատագարար թէվգի օլունմըշ սարը։

—Ատլիյէ վէ Խարիճիյէ նազըրլարը բաշլար հազրաթը իլէ գարանթինարար միւֆէթթիշի Գօձձօնի էֆ. հազրէթլէրի վէ Ավսթրիա սէֆիրի պարօն տը Գալիս տիւն Սատրազամ հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշլէր սարը։

—Թիւրքիատա պուլունան թէպասի էճնէպիյէ հագգընտա տախի մէրի իւլ իճրա թուտուլաճագ օլան Բուլ վէ Տամկա Նիզամնամէսինին պիրէր Նիւսխէսի՝ չէհրիմիզտէքի սէֆարէթլէրէ թէպլիղ իտիլմիշ իտի։ Նիզամնամէի մէգքիւրընը թաթպիգը ահքամընա մուվաֆագաթ իտիլտիկի՝ ախիրէն սէֆարէթլէրէթ թարաֆընտան խարիճիյէ նէզարէթինէ իշար իտիլմիշ սարը։

—Բէժինին չիֆթճիլէրէ վէ չիֆթճիլէրին Բէժիյէ գարշը մուամէլէլէրինի պիր գաիտէի մախսուսէյ բապթ իչուն, խարիճիյէ նազրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինին թահթը բիյասէթինտէ պուլընան գօմիսիօն թարաֆընտան եէնի պիր նիզամնամէ գալէմէ ալընարագ, իչպու նիզամնամէնին՝ Շուրայի Տէվլէթճէ տախի թաատիլաթը ճիւղիյէ իլէ գապուլ իտիլտիկինի Մէնէրեօր եազըյօր։

—Տամկա գանունը մուճիպինճէ, հիւքմ օլնան ճէգալ նագտիլէրին թէէտիյէ օլունմամասընտան տոլայը հապս իտիլէճէք էշխասըն նաֆգաղարը՝ թիւթիւն գաչագճըլարը հագգընտա իթթիֆաղ օլունան գարարա թէվֆիգէն, հապտանէլէր թախսիսաթը միյանընտա թէսվիյէսիյէ, հապս վէ թէվգիֆի թալեպ իտէն տարրէ թախսիսաթընտան մահսուսը, վէ եարընը Ցուլունը Ումմիյէ իտարէսինին թալեպլիյէ հապս ու թէվգիֆ օլընաճագլարա ահտ մէսարիֆին իտարէի մէգքիւրէտէն նագաէն իսմիյֆասը՝ Ամիյէ նէզարէթինին իշարը իւզրինէ Օրման վէ Մէհատին վէ Զըրսաթ նէզարէթինտէն տախի թաամիմէն իյճաղ իտէնլէրէ պիտիրիմիշ տիր։

—Թէպտիրը հավա իչին մէգզուսէն Բարիզտէ պուլընան Միւզէյի Հիւմայուն միւտիրի Համի պէյ հազրէթլէրի՝ Ֆրանսա էտէպիյաթ տարիւֆիւնունընն սօն իճթիմաընտա, տար իւլ ֆիւնունընն բէիսի՝ էնսաի միւգաքէրէտէ՝ միրը միշարէլէյհին հազրը պուլընտրըլընը բէֆիգէլէրինէ պէյան, վէ գատիմ Սուրիանիլէր ահվալի հագգընտա Մ. տը Սարդէկ թարաֆընտան Մուսա ֆ ճիհէթլէրինտէ իճրա օլունան պիր չօգ քէշֆիյաթ, Համտի պէյ հազրէթլէրինին սարֆը հիմմէթ ու մուավէնէթիյլէ վուգուա կէտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Միւշարէլէյհ Համտի պէյ հազրէթլէրի՝ քէնտիսինին մէգքիւր հէյէթճէ պիրլիքտէ պուլընմասընա միւտատտէ կէօսթէրիմէսինտէն տոլայը՝ պէյանը թէչէքքիւր էյլէտիլքտէն սօնրա, Զաթը հազրէթը Բատիշահինին՝ էճնէպի էրպապը ֆիւնուն վէ մէարիֆի հագգընտա իպրաղ իթթիքլէրի թէվէճճիհանթը Սէնիյէյի, վէ Թիւրքիատա ֆիւնուն վէ սէնայի մուհիպլէրինէ հէր վագթի հիւսնիւ գապուլ կէօսթէրիլմէսի հագգընտաքի արզուի Միւլիւքեանէյի պէյան իթմիշ տիր։

Միւշարէլէյհ Համտի պէյ հազրէթլէրի՝ չէհրիմիզ կէլմէք իւզրէ եարընը Մարսիլիատան հարաքէթ իտէճէք տիր։

—Իզմիրատ թէչէքքիւլ իտէն Համիտիյէ Օսմանը վաբօր գումբանեասընն տախիլի նիզամնամէսի՝ նաֆիա վէ Թիճարէթ նէզարէթլինտէ թէտգիգ օլընմագտա տը։

Մէգքիւր նիզամնամէ ահքամընա, շիրքէթին 20 հիսսէ սէնէտաթընա մալիք օլան հիսսէտարընն՝ շիրքէթին հիսսէտարան մէճլիսինտէ հազրը պուլունապիլէճէկի կիպի, ուզագ մահալլէրտէ պուլունուլ մէգքիւր մըգտար սէնէտաթընն համիլի պուլունան էճնէպիլէր տախի՝ քէնտի թարաֆլարընտան տէվլէթը Ալիյէ թէպասընտան օմմագ չարթըյա թային իտէճէքլէրի վէքիլլէրի՝ իճթիմաը մէգքիւրտէ պէր մուճիպը նիզամ հազրը պուլունտրրապիլէճէքլէր տիր։

—Կէօմրիւք վէ Ռէժի գօնքարը հագգընտա այրը այրը եքի նիզամնամէ գալէմէ ալընմագտա օլարը իշլեթիլմիշ տիր։

—Պիր դաշ կիւն եվվել Գարամուսատտա միւսէլլամ օլարագ 10-15 քիչի՝ մուհաճիրլէրտէն մէսքիւն օլան Գաբագը քեօյիւնէ կիտէրէք, գարէյէտ մէգքիւրէ միւթէպէլընընտան Մահմուտ աղանլը խանէսինէ ճէպքէն կէրիպ, մումայիլեյհ Մահմուտ աղա իլէ զէվճէսինի գաթլ էյլէտիքտէն վէ տամատրյա քէրիմէսինի ճէրհ իթթիքտէն սօնրա ֆիրար իթմիշլէր տիր։

Ճանիլէրին Գըլըճ գարէյէսինտէն օլարգալարը զանն օլընարագ, Գարամուսալ գայմագամը Սալահէտտին պէյ՝ զիբը օլընան գարէյէ իսթիյար մէճլիսի իլէ իլէրի կէյէնլէրինի մանունէն մէրքէզը գաղայա ճէպ իտուպ, իսթիճվապաթա պաշլամըշ տը։ Ճանիլէրին էյտէ իտիլճէքլէրի մէմուլը գավի տիր։

—Զարշուի քէպիրին միւքէմմէլ սուրէթտէ թամիր իտիմէսի՝ Շէհր Էմանէթինճէ գարարկիր օլմաղա, պու կիւնլէրտէ թամիրաթընա պաշլանաճաղը իշիտիմիշ տիր։

—Մէեղունէն մէմիքէթինտէ պուլընան Ալէմանիա սէֆիրի բրկնս տր Բատօլին՝ մէեղունիյէթ միւտաէթինի հոկտեմբեր նիհայէթինէ գատար թէմտիտ իթմիշտիր։

—Ասքէրլէրէ երզագ նագլ իտէրքէն, էօնլէրինէ չըգան 20 նէֆէր էշրէյա իլէ վուգու պուլան միւտարէպէտ, էշրէյա թարաֆընտան ամբլան սիլահլարտան մէճրուհ օլարագ, Մանասթիր մէրքէզ խասթանէսինտէ թէտավի իտիլէն Նապլուսը Էսատ վէ Ատանալը Մէհմէտ պէրբէր գրթա կիմիշ իմմիյաղ միտալեասը, վէ էլինտէքի սիլահընը էշրէյայա թէսիմ իթմէյէրէք վազիֆէի ասքէրլէյսինի քէմալը մէթանէթլէ էյֆա՝ վէ ըէիսը էշրէյայը իթյաֆ իտէրէք, էշրէյայի մէրգում թարաֆընտան էօսիւրիլէն Գալգանտէլէնի Սատրդն սիլէսինէ՝ մէրգում Նամընտա պիր գրթա իմմիյաղ միտալեասը վէ 250 ղրուշ մաաշ իհսան պույրուլարը իշլետիլմիշ տիր։

—Թատիպ գայմագամլըղընտան միւթեգաիւտ Էսմէր պէյին՝ էմսալի միսիլու մուխասասթամը ասքերլէյէ իլէ ֆապրիգայի Հիւմայունլար քիմեա մուալիմիկինտէ խաթիխատամը խուսուսընա իրատէ Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Կէշէն բազար կիւնիւ Օրթաքէօյտէ Տէրէ պօյընտա Բօրթուգալ օղլու օսգաղընտա վուգու պուլան հարիգտէն տօրայը, զապթաճա իճրա գըլընան թանգիգաթտա մէղքիւր եանկընընը՝ ագթէր Միշօն թարաֆընտան գաատէն իյգա իտիլտիկի անլաշըմադլա, թանգիգաթը խաթինթագիյէ իպթիտար օլունընը՝ ալընմագտա տը։

—Էտիրնէտէ պուլընան Իթալիա ֆալսրի գօնսօլօս վէքեաէթինին՝ մուվազզաֆ պիր գօնսօլօսլըղա թանվիր՝ շէհրը մէգքիւր Իթալիա սէքէնէսի թարաֆընտան իսթիտա օլընմաղլա, Տէրսաատէթ Իթալիա սէֆարէթի միւսթէշարը Մարքի տը Գիգիո էտիրնէյէ կէթմիշ տիր։

Մումայէյհ՝ Էտիրնէտէն սօնրա Տէտէ Ագաճ վէ Սէլանիք վէ Իհթիմալ քի Շգօտրա թարաֆլարընա տա կիտէճէք տիր։

—Էվվէլկի կիւն Մօտատա իճրա օլունան գայրգ եարընը՝ հավանըն մուխալէֆէթինէ մէպնի սուրէթը մաթլուպտէ իճրա իտիլմէմիշ տիր։

Մէեղքիւր եարընա Սըր Լոկար Վինսընթըն կէ-ը-ը իսմինտէքի վաբարը՝ ֆէնէր պաղչէսի բիշկեասընա գատար կիտէճէք օլան թէնեղղիհ վաբօրլարընընն օգթաի հարէքէթինի կէօսթէրմիշ, վէ Մ. Սիտնէյ Նէօվլ հաքէմ օլմուշ սարը։

Մէեղքիւր եարընա իքի միւսաֆէգա վուգու պուլարագ, պիրինճիսինէ Դը., Էտինբուրգ, Մանչէսթր, թայէր, վէ Բիւնէր իսմինտէքի սէֆինէլէր իշթիրաք էթմիշ, վէ պիրինճի միւթեաֆաթը Մ. Սթէֆան Նէօվիլին բաբիպ օլարը Դը. Նամ սէֆինէ գազանմըշ սարը։

Դինինճի եարընշ իսէ՝ Լէոն Մէ-ռէլ, Լոս, Էտուս-Լոնեա, Ժարնան վէ Ժուսիսմինտէքի սէֆինին թարաֆընտան պիրինճիա, ֆազաթ պունլարտան հանկըսընն պիրինճիլիկի գազանարը թային իսիլմէմիշ տիր։

—Իսկիւտար—Գաստրքէօյ կազ գումբանեասընն Գրիւքսէլտէ պուլընան մէճլիսը իտարէսինին սօն իճթիմաընտա, կազ ֆիյաթընն հատար լայզգընա թէէնվիլինէ գարար վէրիլմէկի իշտիրմիշ տիր։

Շիրքէթը մէեղքիւր պու քէրրէ սէքիզինճի, սօգուզընճը վէ օնընճը տարիէի պէյէտիյէր տարիրինտէ մէվճուտ ֆէնէրլէրէ 200 ատէտ ֆէնէր տահա իլավէ իթմէք իչին ագաը մուգավէլէ իթմէքլէ, պու կիւնլէրտէ իճաղ իտէն մահալլէրէ ֆէնէրլէրին ըէքզինէ պաչլանաճաղ տը։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻՒՇ Վ. ԳՕՂԷՐՆ

Շէհր Էմանէթինտէ Բրսան բաշա հազրէթլէրինին թահթը բիյասէթինտէ պուլունան թէտապիրը սըհհիյէ գօմիսիօնընը տիւնքի իճթիմաընտա, սէր թաապիզ հազրէթը Շէհրիյարի Մավրօյէնի բաշա հազրէթլէրիյլէ, Մէճլիսը Սըհհիյէ ազասընտան Վ.իթալիս վէ Գօձձօնի էֆ.վէր հազրարաթը վէ Զօհերօս վէ Տէլլա-Սուստա Ֆարիդ վէ Սբիրաքի բաշալար հազրարաթը վէ տօգթ. Մահէ հազրը պուլընմըշլար սարը։

Պու քէրրէ Մէճլիսը Սրհհիյէ ազալընընա թային օլանան տօքթօր Մահէ՝ Մըսրրատա գօյէրա միգրօպը հագգընտա իճրաի թէտգիգաթ վէ քէշֆիյաթ իթմէք իւզրէ՝ ազատմէճ Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան մէճմուրէն օյ թարաֆա կէօնտերիլմիշ օլան հէյէթը ֆէնէրիյէ ազասընտան պուլընմըրը կկպի, մէեղքիւր գօմիսիօն ազասընտան վէ Մ. Բասթէօրին թալեպէսինտէն տօքթ. Թիւնիյէ տախի պու մէմուրիյէթէ Մըսրրա կիտիպ օրատա վէֆաթ իթմիշ տիր։

Տէրսաատէթ ճէլպի միւգթէգաի իրատէի Սէնիյէտէն պուլընան տօգթօր Շանթմէսին եարընն շէհրիմիզէ վիւրուտինէ ինթիզար օլընը.յօր։

Գարասի տախիլինտէ տերտսթը թէէսիս պուլընան թէհաֆֆուզխանէ իչին, պու քէրրէ Մէքթէպը Թըպպիյէի Միւլքիյէտէն մէէզունտօգթ. Ցակոբ վէ Իսակ էֆէնտիլէր 1500էր ղրշ. մաաշա մէմուր թային իտիլմիշլէր տիր։

Սալը ազամնտան չարշէնպիհ ազշամընա գատար նէֆսը իզմիր վէ Պասրա իլէ միւլհազաթընտա զօյէրատան հիշ պիր վուգուաթ օմամըշ սարը։

Կէշէն սալը սապահընան չարշէնպիհ սապահընա գատար Պաղատատա գօյէրատան 5 վէֆիյաթ օմուշ սարը։

Էտիրնէ, Գոսօվա, Թրապիզօն վէ Խիւտավէնտիկեար վիլայէթլէրինտէն վարիա օլան թէլէկրաֆլարտա, Ճիսրը Մուսթաֆա Բաշա, Զիպէֆչէ, Տէվվէ Պաղըրան, Խուրա վէ Դարասի թէխաֆֆուզխանէլէրինտէ պուլունան եօքճուլարը ահվալը սըհհիյէլերի պէրքէմալ օլտուղը, վէ իքմալը միւտտէթ իտէն եօլճուլարա բրաթիգա վերիլմիկի իշար օլունույօր։

Դահիրէտէ «պաթթէորօլօժիա» ուսուլիյէ իճրա դէլընան թէադիգաթ նէթիճէսինտէ, շէհրը մէգքիւրտէ զուհուր իտէն իսասթաղընընգօյէրա նօսթրատա» օլարը անլաշըրմըշ սարը։

Քիրէճ գայմագընընն 100 քիլօսը Մարսիլիատա 30 ֆգ.ա սաթըլմագտա օլարը հալտէ, ահվալը սըհհիյէի հազրէ միւնասէպէթիյլէ, շէհրիմիզին պազը էճզանանէլէրինտէ, մէգքիւր իլաճը պիր քիլօսը 1 ֆգ.80 սանթիմէ սաթըլմագտա օլարընընտան, պիր խայլի ֆուգարարարընն էճգաի մէգքիւրը ալամայարագ էսպապը թէհաֆֆուզիյէ լիւզումը տէրէճէսինտէ իթթինա իտէմիյէճէքլէրի տէրքեար օլտուզընտան, պու պապտէ Շէհր Էմանէթինին նապարը ուզդաթը ճէլպ օլունը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սամախեա Ս. Դէորդ քիլիսէսի քարոզիչի Մուրատեան Դեր. Տ. Յովհաննէս վարդապետ մահալը մէմուրիյէթը ճէտիտէսինէ ազիմէթ իթմէսի հասէպիյէ մահալլի Թաղ. խորհուրդը՝ Դիմաքսեան Դեր. Տ. Հմայեակ Սրբազանը քիլիսէի մէգքիւրէ մուվագգաթէն քարոզիչ նասպ օլընմասընը կրօն. ժողովտան թալեպ ու իսթիտա իթմիշ տիր։

Պրուսա Առաջնորդը Զամիչեան Դեր. Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան՝ Վերացման Ս. Խաչ եօրթուսը մունասէպէթիյլէ կէլէճէք բազար կիւնիւ Գարթալտա Ս. Նշան քիլիսէսինտէ Գուտտասը Շերիֆ թագտիս իտէճէք վէ ազշամ տախի թաչվերաց այինը բուհանիսինի իճրա էյլէյէճէք տիր։

Գալաթա կեղբ. վարժարանընընն պու սէնէ իքմալը թահսիլ իթմիշ օլան չակիրտանընա թէվզիի չահատէթնամէ բէսմինին հոկտ. 25տէ իճրա օլընճաղը խապէր ալընմըշ սարը։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Ի հանգիստ հոգւոյ ողբացեալ Տիգրան էֆ. Կիւմիւշկերտանի՝ հաստատութեանս բազմաչխատ Հոգաբարձուին, ըստ հրաւիրանաց Հոգաբարձութեանս, Դեր. Տ. Հմայեակ Ս. Եպիսկոպոս Դիմաքսեան, յառաջիկայ երկուշաբթի առաւօտ, սեպտեմբեր 13, Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ ի Ս. Փրկիչ եկեղեցւոջ։

Արդ, Հոգաբարձութիւնս նուիրական պարտականութիւն կը համարի զայս ծանուցանել համայն բարեպաշտ ժողովրդեան ի գիտութիւն։

Ի դիմաց Հոգաբարձ. Ազգ. Հիւանդանոցի
Վ. Ատենադպրի — Վ. Ատենապետի
Ս. Ա. Թաշեան

(ԿՆՔ)

Կ. Պոլիս 9 սեպտ. 1893

ԱԶԳ

Յառաջիկայ կիւրակէ 12 սեպտ. որ է Տօն Վերացման Ս. Խաչի, Արժ. Տ. Բարթուղիմէոս Մ. վարդապետ Պաղճեան հրաւիրեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել ի Սուրբ Աստուածածին Եկեղեցւոջ Թաղիս ի հոգեւոր մխիթարութիւն ժողովրդեան։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Ատենադպիր — Վ. Ատենապետի
Մ. Ա. Խ-դ-Վ-ր-դ-ե-ա Բ-ա-ղ-ե-ա Կ-ը-ղ-ի-ն-ե-ա
Պէշիքթաշ 8 սեպտ. 1893

ՊԵՏՐՈՍ ԷՖ. ՔԵՐՈՎԲԷ ԻՍՔԷՆՏԷՐԵԱՆ

Յետ յիսնօրեայ հիւանդութեան փոխեցաւ առ Աստուած այս առաւօտ ի հասակի 39 ամաց, ի խոր սուգ իւր միակ քրոջ և քեռորդւոյ և ազգականաց ու համայն բարեկամաց։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի ի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Բերայի, վաղը՝ ուրբաթ առաւօտ ի ժամ 4, ուստից պիտի փոխադրուի իւր մարմնոյն յազգային գերեզմանատունն ի Շիշլի։

Բերա, 9/21 Սեպտ. 1893

Պալէատէքի իլանը մախսուսընտան անլաշըլմըրը իւզրէ, Հարենց Նշան էֆ.ինին գայնը Պետրոս էֆ. Քերովբէ Իսքէնտէրեանընն ճէնազէ արայը պու սապահ Պէյօղլունտա Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինտէ միլէթտէն վէ էճանիպտէն պիր խայլի միւթէպէրան հազրը օլարը հալտէ, Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազանը թահթը բիյասէթինտէ մութանթան պիր սուրէթտէ իճրա օլընը.պ, պունտա տիկէր բէհապիյնտէն տախի իրմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազան իլէ պիր գաչ վարդապետ վէ պիր խայլի քահանայ վէ գպիրլեր հազրը պուլընմըշլար սարը։

Քիլիսէի մէգքիւրտէ բահմէթ տուպարը օգունտրգտան սօնրա ճէնազէ՝ քիլիսէ գարուսընտա էօլիւ տրապասընա վազ իլէ, բէֆգաթընտա 30 արապա գատար ճէօմատի պուլընտրը հալտէ Շիշլի գապրիսթանընա նագլ ու տէֆն օլունմըշ սարը։

Միւմէյէֆա Պետրոս Իսքէնտէրեան էֆէնտինին զիքրը ճէմիլինէ հիւրմէթէն, ճէնազէ արայրնտ 30 գատար կրանթա իրսալ իտիլմիշ օլմաղլա, մէգքիւր կրանթարար՝ պէր վէճճը ամի զէվամ վէ ֆամիլեարլար թարաֆընտան իհտա օլընմըշ սարը։

Տէր եւ Տիկին Մ. Մամիկոնեան, Մատամ Էլիզ Անանօֆ, Մատամ Լէոնիտաս Պալթաճի, Տէր եւ Տիկին Մարտուտ Հարենց, Լեւոն Ներսէսեան, Բոլ Հաճիպար, Մատամ Գ. Հաճիպար, Անթուան Ֆօլց, Հ. եւ Ա. Հաճեան, Տկ. Մանրիկ Հարենց, Տիրուհի Անուխան, Տէր եւ Տիկին Մարգարեան, Երանուհի Կիւմիւշկերտան, Տիրան Կիւմիւշկերտան, Նշան Հարենց, Լեւոն Ֆընտրզեան, Թանթապրուն եղբարք, Կրէկուար եւ ժան Ազարեան, Աղէքսանտր Ֆընտրզեան, Լէոնս պէյ Տիւզ, Հրանտ պէյ Տիւզ, Մագդուլեան պիրատէրեր, Արամ Կէօչէ օղլու, Գօզոս Դուլումճեան, Գրիգոր Կիւմիւշկերտան, Հարենց մաղազասր մէմուրիյնի, Մկրտիչ Ասատեան, Որդիք Յարութիւն Ֆընտրզեան, Մատամ Անտոն Ազարեան, Մարարիոս Յակոբեան, Յարութիւն Ալանեան, Տիկին Թագուհի Ներսէսեան, Տէր եւ Տիկին Օհան Պաղատատեան, Մատամ Բրօթօրօֆ, Ճոն Ավրամիտէս բաչա։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Կուէնս 20 սեպտ.

Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ Մաճառիթան պաշ վէքիլի Մ. Վէքէրլէյէ էկը Բ-ի նիշանընընն պէօյիւք կրտօնընը ինտա էյլէմիշ տիր։

Սոֆիա 20 սեպտ.

Մէճլիսը մէպուսանընն հոկտ. իպթիտայրընտա իճթիմա իտէճէկի բիվայէթի պիէսաս տը։

Պէլկրատ 20 սեպտ.

Ավսթրիա տէվլէթի՝ Սրբպիսթանտան հուտուտը թէճավուզ իտէնկերտէն միւրուր թէզքէրէսի թալեպ իթթիկինտէն, Սրբպիսթան հիւքիւմէթի տախի Ավսթրիատան կէլէն եօքճուլարտան թէզքէրէ թալեպ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

ՄԻՅՏԷՆԻՆ ՀՐՃՋ ԻՍՈ ՍԸՀՀԷՍԻ

(Միյտէ խասթալըգլարը Թապիպի մէշնուր Տօքթ. «Մօնէն»ին Լ'Ինէյէն ոը լէ-Բոմ-նամ Էսէրինտէն խուլասա)։

Էլեէվմ հիւքմիթէրմա օյան խասթալը-ղըն՝ միյտէնին հիւանը սուրէթտէ իճրաի վաղնիգե իթմէսի մատուէսյէ նէ՝ տէ-բէճէէրտէ իրթիպաթը օլարզը մալիմ տիր։

Ամբպպա խպաթ իթմիշէր տիր քի՝ միյտէսի զայիֆ օյան, վէ պու զաաֆրն նէթիյճէսի օլարագ՝ պաղբասաղլարը սու-բէթը լայրդասա իշլէմէյէն ատամար՝ խասթալըղա՝ դուվվէթլի պիր միյտէյէ մալիք օլարագ հէր եէտիքլէրինի սու-հուլէթլե հազմ խէնլէրտէն տահա զի-յատէ միպթէյա օլուրլար։

Պինաէն ալէյհ՝ միյտէ հրճդ իւս սրհհէսի գավախտինե հէր զէման էլզէմ օյան բիայէթ՝ պու զէմանատա տահա զիյատէ էհէմմիյէթի բէյտա էլյէմէքտէ տիր։

Տօքթէօր Մօնէնին էսէրինի խիւլասա իլէ օգույանլարըմըզդն նազարը միթա-լէասընա թագտիմ իթմէքլիկիմիզ՝ իշթէ պու էհէմմիյէթին թագտիրինտէն իւէրի կէլմէքտէ տիր։

Նէֆիս թասմար մէրագլըարընդն սէրֆիրաղը օյուզ, Ֆէէօյէ ոէ կ-նամ էսէրիյէ քէսպը չէօհրէթ էյ-լէմիշ պուլընան Պրիյյա-Պավարէն ահէր սէֆա՝ ինանընդ դարնընտան կէլէր։ պիր շարիրն հիւզնէ վէ եա-խոտ կիւմէք վէ էյլենմէկէ մէյյալ օյմասը՝ էքսէրիա հազմընդն տերէ-ճէսնէ թասպ տիր։» տէմիշ տիր։

Պու սէօզլուն խասպէթինի թաս-տիգ իթմէք զարուրի տիր։ ինա-նընդն սրհհէթի՝ եէտիկի եէմէքլէրէ, վէ պա խուսուս անլէրին սուրէթը հազմընա թապի տիր։ Միյտէսի խա-բապ օյմուշ օյան պիր ատամ իշլուն արթզդ սրհհէթ եօգ տրը։ Միյտէ խասթա օլընճա՝ վիւճուտրն հէման պիլումում ադամը՝ քէնտի վագիյ-ֆէլէրինի հիւսնը էյֆա իթմէզ։ զիհն պիլէ եօրզուն վէ չալըշմաղա զայրը միգթէտիր պիր հալէ կէլիր։ թէճրիւպէ իլէ կէօրիւմիշ տիր քի՝ միյտէսի խասթա օյանլար էքսէրիա հայաթտան օսանճ կէօսթէրտիքլէ-րի կիպի, ալպէդլարը տա տէյի-շիր, հիտտէթի արթար։ տայմա քէտէր իշլինէթ կէօրիւնիւրլեր։ էլ հասը պու պիշարէլեր իշլուն հայա-թըն հիշ պիր լեզզէթի զամազ։

Միյտէ զաաֆրընդն տիկէր պիր մանզուրը տա՝ վիւճուտրն սակր խասթալըգլարա խոթիտասրնը արթըրմասը տրը։

Մէսէլա միյտէսի գուվվէթլի օյան պիր վէրէմիրնին 100տէ 80 գուրթըմասը մէէմուլ տրը։ հալպու քի՝ հազմտան մահրում օյան պիր վէ-րէմիրնին թանիրսինէ իսքեան եօգ տրը։

Պիր չօգ պէօյիւք ամթպպանընդն պէյանլարընա կէօրէ՝ ինան վիւ-ճուտրնտա հէր մուզիրը վէ ֆէնա օյան չէյլ ըեատ իթմէք, անլերի գապալ իթմէմէք լազլուն թապի պիր մէյլ ու իգթիտար վար տրը։ մէսէ-լա ըիւզկիարլար հէր կիւն հավա-տա պուլընան պինլերճէ միքրօպը եէրլերինտէն օյնաթըրլար, ֆագաթ ճիյէրտէ նէյլ ու նիւմա պուլան վէ-ըէմ միգրօպը էկէր գուվվէթլի պիր ատամընդ թէնէֆֆիւսի իլէ ճիյէրնէ կիրեր իսէ՝ օրատա քէնտիսինէ միւսահա պիր զէմին պուլամայա-րագ, մահվ օյուզ կիտեր։ զայիֆ պիր ատամընդն ճիյէրինէ տուխունա-տէ իսէ, օրատա վէրէմին էսասընը վաղ իտեր։

Միյտէ վէ պաղբասագլարտան թէ-էսիր խէն միգրօպլար տա պունընդն կիպի տիր։ գուվվէթլի պիր վիւ-ճուտ, գաթան խալէլ պուլմամըշ պիր միյտէ՝միգրօպա գարշը ճէնկլէ-շիր, անընդ թէէսիրինէ՝ քէնտի մու-գավէմէթի գուվվէթիյէ գարշը գօր։ վէ չօգ միհթէմիլ տիր քի՝ նիհա-յէթ զալէպէ քէնտիսինտէ գալընը։ եանի միգրօպ հիշ պիր շէյ եարա-մագսըզընդն մահվ օյուզ կիթսին։ Հալպու քի՝ զայիֆ պիր միյտէ՝ միգ-ըօպ էշիւն բէք կիւզել պիր բահաթ մահալլի տիր։ միգրօպ օրատա եէր-լէշիպ քէնտի թէէսիրինի իճրայա պաշլար։ վէ ազալէպը իհթիմալ տրը քի՝ նիհայէթ պիշարէ ատամը՝ խաս-թալըդա վէ պէրքի տէ մէվթէ տիւ-չար էյլէսին։

Իշթէ պունընդն իշլուն տիր քի՝ ին-սան տահմա վիւճուտրնընդն սրհհէ-թինէ իթինա խէրէք, անը միգ-ըօպլարընդն թէէսիրինէ գարշը գուվ-վէթլի պիր հալտէ պուլընտըրմալը տրը։ խուսուսիյլէ միյտէնին սրհհէ-թինէ իթինա էյլեմէք՝ էլզեմիյէթը մախսուսէյի հայեզ պիր։ զիրա՝ վիւճուտրն հէր թարաֆընա էլզեմ օյան մատտէյէր՝ մէէքիւլաթընդն միյ-տէտէ երիմէի սայէսինտէ տաղըլ-մագտա տրը։

* *

Միյտէ զաաֆը պիրտէն պիրէ հա-սը օյմազ։ պիր ինան միյտէսի քէսպը զաաֆ իթմէսինտէն էվվել՝ բէք չօգ զէման անը սուի խաթիմալ իտեր։ Միյտէ զաաֆընդն թէտավի-սի տէ՝ էքսէրիա իլաճլար իլէ հու-սուլէ կէթիրիլեճէք պիր չէյ տէ-յիլ տիր։ պու խուսուստա՝ իլաճ-լարտան զիյատէ հընճ իւս սրհհէ գավախտինն թէէսիրի վար տրը։ վէ էն պէօյիւք թապիպլէր՝ միյտէ խասթալըդլարը իշլուն՝ բէք ագ ի-լաճ, վէ բէք չօգ հընճ իւս սրհհէ թէտպիրլերի թավսիյէ իտերլեր։

Եվվէլա չունը պէյան իտէլիմ քի՝ միյտէ զաաֆընա պաշլճա սէպէպ օյան հայլերտէն պիրի՝ չօգ թասմ էքլ իթմէք տիր։ Շուրասընը բէք էյլ պիլմէք էլզեմ տիր քի՝ լուգու-մընտան ֆագլա օյարագ էքլ իտ-էն թասմ՝ եալընը ֆայիտէսիզ օյմագլա գարմագ, զարարը տա մու-ճիպ օլուր։ Եէնիլէն չէյլերին՝ միյ-տէտէ «էոէ կ-ոէրէ» տէնիլէն եօզուրթ վէ եա իսամուրա միշապհ պիր մատտէնին թէէսիրի ալթընտա է-ըիտիքլերի մալիմ տիր։ Իմտի հէր քէս սուհուլէթլէ անլայապիլիր քի՝ միյտէտէքի «էոէ կ-ոէրէ»ին մըգտարը մահտուա տրը։ պինաէնալէյհ՝ պու «էոէ կ-ոէրէ»ին հալ իտէպիլճէկէկի թասմարընդն մըգտարը տա մահ-տուա տրը։ Ցէյէլիմ քի՝ «էոէ կ-ոէրէ» եիւզ էլլի տրհհէմ էթի վէ սէպ-զէյի երիմէճէք գուվվէթ վէ մըգ-տարտա տրը։ էկէր միյտէյէ իւշ եիւզ տրհհէմ էթի վէ սէպզէ իս-խայ իտեր իսէ՝ օրատ։ — Սէ-կ-ոէրէ ֆագլա օյարագ իտխալ ի-տիլէն մէվատը տա էրիմէկէ չա-ըշարագ, եօրըրմագ մէճպուրէյէ-թինտէ պուլունընը, մամաֆիհ՝ եէ-նիլէն թասմ նագրս պիր հալտէ է-ըիտիկի կիպի, միտ տալսի՝ եօր-ղունընը սէպէպէյէ՝ իբինճի պիր թասմը տահա գուվվէթսիզ սու-ըէթտէ հազմ իտեպիլճէճէք պիր հալտէ պուլունընը։

Շիմտի պէօյլէ միյտէյէ՝ քէնտի գուվվէթի ֆէվզընտա թասմ վէ սաբրէ իտխալ էյլեմէկի պիր չօգ ատֆալար իշլուն ֆագլ խանիկ։ միյ-տէ զաաֆ բէյտա իտ իտ՝ նիհայէթ հազմա իգթիտարսըզ պիր հալէ կէ-լիր։ վէ իտխալ օյունան թասմընը՝ էքշիմէկէ (Ֆրէնտ, ֆէրմենտ) պաշլարլար։ պինաէնալէյհ կաղլար հասը օյընը կիպի, աղբրըզ, էք-շիկ, ազրը, պուլանթը, պաշ տէօնմէսի կիպի ասվալտա հրսս ի-տիլիր։ Ազրզտա թատ գարմագ, իշ-թիհա գըսրըը։ վէ տայմա սու իշ-մէք արզուսը հրսս օյունը։ էկէր պու հալտէ եէնէ գախտէի պասի-ըէթէ բիայէթ իտիլմէզ իսէ՝ խաս-թալըգ կէմիճէճէ քէսպը վէնա-մէթ իտեր։ եէնիլէն թասմընը ա-զըզտան կէրի կէլմէկէ պաշլարլար։ թէնէֆֆիւս վէ գանը ճէվէլանը քէսպը միշքիլաթ իտեր։

Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի՝ ազ մէէքիւլաթ եէմէք՝ հընճ իւս սրհհէնին իլք չարը տրը։

* *

Մամաֆիհ՝ միյտէ բահաթընդլը-ղարը եալընընդ էքլ իտիլէն մէէքիւ-լաթընն մըգտարընտան իլերի կէլ-մէզլէր։ Մէէքիւլաթընն ճընալարընդն տա՝ միյտէնին սրհհէթ ու բահաթը իւզերինէ բէք պէօյիւք պիր թէէ-սիրի վար տրը։

Շու գատտր վար քի՝ պու պապ-տէ գաթի գանունլար թայինի բէք միւշքիլ տիր։

Հէր ֆէրտին սիմասը, պօյը, չէք-լի, սաչընդն վէ կէօգիւնին ըէնկի նա՞սընը տիկէր ինանլարտան ֆարգ-լը իսէ, միյտէսինին թապիսթը տա էօյլեճէ ֆարգը տրը։ պինաէնա-լէյհ՝ հէր ինսան միյտէսինին հանկը թասմարը պէյէնտիկինի, վէ հան-կը թասմար էքլ իտիլը իսէ՝ եօ-ըրմատընընը, թէճրիւպէլերի իւ-զերինէ պիղզաթ քէնտիսի թային էյլեմէյի տիր։

Շուրասը մուհագգագ տրը քի՝ միյտէ՝ թասմարընն ճինսի տէյիմէ-սինի, եանի պաշգա պաշգա ճընս չէյլեր եէնմէսինի սէվէր։ Ֆագաթ մէէքիւլաթընն թըգա պասա ատոր-ըընմասը, վէ —պախուսուս—պիր չօգ ամէլիյաթ կէօրմիշ «էոէ-ոէ-ոէ» թասմընը էքլ իտիլմէսի տէ չարթ տրը։

Զէմանընմըզդտա էքսէր մաթպախ-լար՝ քիմեակիր ամէլիյաթխանէսին-տէն (լաբորատորիա) ֆարգ իտիլմէ-յէճէք պիր հալէ կէլմիշլեր տիր։ էթլեր, պալըգլար, սէպզէլեր, թաթ-ըլար՝ օ գատտր մուխթէլիֆ չէյ-լերին եէքտիկերինէ գարըշարըլ-մասրը իլէ հազըրանընընը, վէ այ-նը թասմ իշլուն օ գատտր մուխ-թէլիֆ ամէլիյաթ իճրա իտիլիր քի՝ թասմը հազըրլամագ իշլուն ալընան մատտէյէր իլէ, անլերին բիշիրիլ-տիքտէն սոնրա քէսպ իթտիքլերի հալ արասընտա հէման հիշ պիր մուշապհէթ գատմազ։ Լ'ն ֆայի-տէլի վէ հազմը Ն'ն գօյալ թասմ-լար՝ էն սատէ օյան թասմար տրը։ Մահիր աշճլարընն «էոէ-ոէ-ոէ» բիշ-իրտիքլերի թասմարը էքսէրիա մի-տէտ բէք պէօյիւք պիր զաաֆ բէյտա իտերլեր։ Էկէր պու աշճ-լար օրմասալար, միյտէ հէքիմլերի-նին մուշթէրիլերի՝ եիւզտէ էլլի նիս-պէթինտէ էքսէրլեր։

* *

Միյտէ հրճդ իւս սրհհէսինտէ թա-մը էյի չիյնէյիպ էօյլէ եուրթ-մագ, եէմէք եէր իքէն օգումա-մագ կիպի պիր չօգ գախտէլէր տահա վար իսէ տէ, հէր քէսճէ մալիւմ օլտուղընտան՝ զիքրինտէն սարֆը նազար իտէճէյիզ։

Շիմտի չու սիւալը էյրատա իտե-լիմ քի՝ միյտէյի էն զիյատէ եօրան զըտալար (էնզիրլէր) աճապա հա՞ն-կըլարը տրըլար։

Մէշհուր ազդամ։ Սէօրին պէյա-նընա կէօրէ, միյտէ էն զիյատէ՝ խա-պիրթօրը իշիլիրին, վէ եաղը մէէ-քիւլաթընն, վէ «էոլերին (լիմոն, վէ էմմալի), վէ պահարիյաթընն սուի խաթիմալինտէն եօրըրը։

Պունլարտան սոնրա էքմէք, վէ աղ բիշմիշ սէպզէ վէ գախտրէյէր, վէ գուրու էթլեր կէլիր։

Մատէն սուլարընընն, վէ պաղըր-սագլարը պօշալմամագ իշլուն ալընան չէրեզլերինն սուի խաթիմալը տա միյ-տէ խասթալըգլարը հասը իտեր։

Ֆիքրի եօրմագ, վէ տայմա քէ-տէր վէ խէվֆ իշլինէթ պուլունմագ, վէ աղըր եիւքլեր ալթընա կիրմէք, եախոտ վիւճուտը իգթիտարը ֆէվ-զընտա եօրմագ, վէ միյտէյի գօր-սէ եախոտ գուշագ իլէ սըզմագ տախի բէք մուզիրը տիր։

Սէնսաթիլարընը տայմա օթոու-ըլագ իճրա իտեն էլեր (մէսէլա՝ քեսթիպլեր, վէ մէմուրիյն), վէ իշլետիքլերի զէման միյտէյերինի ի-շերի չէքերէք էյլիմէկէ մէճպուր օլանլար (մէսէլա՝ թէրզիլեր, վէ սաաթճըլար, վէ գունտուրաճըլար) էքսէրիա միյտէ խասթալըղընա տիւ-չար օլուրլար։

* *

Միտէսի զաֆի օյանլար՝ միտէ-յէ մախսուս հրճդ իւս սրհհէ գաֆ-տէլերինէ ըիայէթ իտերէք, եավաչ եավաչ միյտէլերինի գուվվէթլէն-տիրէպիլիրլեր։

Էվվէլա միյտէտէ էրնէհ (սրճագ-ըզդ, գանդն հիւճուտը, ֆոտոսինթէզ) հասը իթմէյէն թասմարը ինթիխ-խապ էյլեմէլի տիր։ Լըվվէնին՝ հայ-վանլար իւզերինտէ իճրա իթտիկի թէճրիպէյէ կէօրէ, պու թասմ-լար՝ խալիս վէ թազէ սիւտ, վէ թազէ եումուրթաար, վէ աղ ըս-գարա խարմվշ էթլեր տիր։ Շէքքեր տէ միյտէսի խասթա օյանլարա ֆա-յիտէլի իսէ տէ, անը շուրուպ հա-վինտէ եանի զիյատէճէք թաթը օ-լարագ խաթիմալ իթմէմէլի տիր։ Էքվէյի վէ եաղը շէյլերի զիյատէ եէմէմէլի, վէ պախուսուս բասթա-լարտան իճթինապ էյլեմէլի տիր։ Թատեօգա վէ էյի բիշմիշ բիրինճ բէք միւնասիպ տիր։ Էքշի մէյլեէր միյ-տէյի պօղարզլարը կիպի, լահանա վէ չարիամ կիպի սէպզէլեր տէ մու-զիրը տիր։

Միյտէսի դայրզի օյան պիր զաթ՝ շարապ իսթիմալինտէն սուրէ-թը գաթիյէտ սարֆը նազար իթ-մէճէճ, միմքին տէյլ՝ միյտէ խասթալըգընտան գուրթըլմամագ։ Թաֆիկի պիրալար, գահվէ, չայ վէ չիգօլատա՝ աղ մըգտարտա իսթի-մալ իսթիմալ օլընմագ չարմըգյա մուզիրը տէյլ տիր։ Ըխլամուրը վէ բօրմուգալ եարրաղընը գայնտրպ իշմէք՝ զաֆի միյտէ սահիպլերի ի-շիւն բէք միւնասպ վէ ֆափտէլի տիր։

* *

Մէշհուր ալիմէրտէն Լամէթրի «էնտան իբի պաշընտան տէլինմիշ պիր հազմ պօրուսը տրը» տէր իտի։

Ինսանը հագիգաթէն պիր պօրու-յա պէնզէթտիկիմիզ հալտէ, անընդ թէմիզլիկինէ ֆէվգէլատէ իթինա իթմէք զարուրի հիւքմինի ալը։

Մանէէլա իլէ օտուն քէսմիրիւ թօզու (շարոն վերներ) (1), հազմ ալէթլէրինին թաթհիրի իշլուն էն միւնասիպ մուալիճէյէր տիրլեր։ Պունլարա՝ սուրէթը մախսուսէտ հազըրլանմըզ օյուզ, էճզաճը տիւ-քեանլարընտա պուլընան թէպէշիր (էրէ բրէբ-ոէ) տախի իրավէ իտիլէ-պիլիր։

Սօտա (դէէ-ոդ-ոը ոը ---) զիյա-տէ խաթիմալ իտիլտիկի հալտէ, միյ-տէնին գուվվէթինի իպթալ իթտիկի ճիհէթլէ, իհթիյաճլա գուլլանը-մալը տրը։

Միյտէսի զաֆի օյանլար՝ էքսէրիա միւնասրրէն սիւտ խաթիմալ իթ-մէք սայէսինտէ պու խասթալըգ-տան գուրթուլուրլար։ խուսուսիյլէ միյտէ սակր մէէքիւլաթա տայանա-մայըզ, զաաֆ պաշլարընճա՝ սիւտ իլէ պէպէնմէք զաթի պիր վիւճուպ թահմընտա տրը։ Միյտէ զաաֆընդ-տէ եէրէ օյտրզընը կէօրիւրլդ։

—Կէլինիզ, էֆէնտիմ, կէլինիզ, չայէտ մատմազէլ կէլմէմիշ օլուրսա, հիշ օր-մազսա արար վէ նէրէտէ օյտրզընը անլարսընըզ։

Ըընէ։ —Էվվէթ, պիրազտան կէլիրիզ։ —տիյէրէք Լէոնու ալըպ տիշարը չէզտը։

Լէոն։ —Նէ՞րէյէ կիտիյօրուզ։

—Շուրալարտա պիր լօգանթայա կիտէլիմ։

—Դարնըմ աճ տէյի՞լ իսէ։ ։ ։

—Պէիս եօզ, հէր հալտէ պիրազ չէյ եէմէլի։ եէմէյիմիզի եէր, պիր իքի սաաթ գատտր կէլիրիզ։

—Բէկ պէօյիւք ըզտրրապ իշինտէյիմ։ Էմմա Բօզընն պու սուրէթէ ղայպու-պէթ իթմէսի նէթիճէսի օլարագ, պէօյիւք պիր ֆէլաքէթ տահա զուհուր իտէճէք կիպի անլայօրում։ ։ ։ պէլքի տէ պիր ճինայէթ։ ։ ։

—Տէլի՞ մի օլտուն, Լէոն։

—Տէլի օլմատըմ։ լաքին հիսսիմ պէօյլէ։ պ'Ինի թազիզ իտէնլէրի պիր քէրրէ խաթրընա կէթիր, Ըընէ, պունընն պահարը օ պիչարէ զրը էօիւմտէն գուրթարը-ղըմըզընն իլք կիւնիւ իթմիշ իտիք։ Հէր թարաֆրմտա զան կէօրիյօրում։ ։ ։

—Նէ՞ թախմին իտիյօրսուն։

—Պէօյիւք պիր պէյա։ Գունա հիշ չիւպհէմ եօզ։ պու պէյանընն նէ տիրլիւ-պէյա օլարընը պիլմիշ օլասմ պուրատա տուրո՞ուրմըյըմ, Էմմա Բօզընն նէրէտէ պու-լունարընընը պիլէճէք օլասմ պուրատա իյի՞մ նէ։ վարտէսիյէ պէրազտէ զրընընն տախի տէ՝հէթի պիր տուզաղա տիւշմիշ օլարգլարընը վէ պու տուզազտան պիր տահա գուրթուլամայաճագլարընը հրա իտիյօրում։ Եա զարազ վէ էնթիգամ, վէ եախոտ բարա այզրյա պու պիչարէլերին իքսինի տէ թէլէֆ իտէճէքլերինէ չիպ-հէմ եօզ տրը։ Վէրնիէ նամընը թաշյան հէր պիր ֆէրա ալէյհինտէ պիր զարազ վէ նէֆանիյէթ վազը օլարընը Ժագ Վէրնիէնին թէլէֆ վէ գաթլ իտիլմէսի վէ էմ-մա Բօզընն տա հէլաքընա թէչէպպիւս օլունմասրյա մէյտանը սուրթէ կէլմիշ տիր։ Յիմտի Անժէլ Վէրնիէ էլէ կէչիրիլմիշ տիր քի, պիր տահա եազայը զուրթա-ըամազ։ զըզը իսէ նէրէտէ պուլընտրընը մէճհուլ։ —տէտի։

տան էօիւմ հալինէ կէլէն նիչէ ա-տամայ՝ մահգա սիւտ խաթիմալը սայէսինտէ հայաթլարընը գուր-թարմըշլար տրը։

* *

Լ'ն միւնասիպ թասմ հա՞նկըսը տրը։

Էքսէրիա «էն ֆափտէլի թասմ՝ էն սուհուլէթլէ հազմ իտիլէն տիր» տէնիլիր։

Հալ պու՝ քի պու սէօզ պիր չօգ սուլ իսթիմալլարա մէյտան աչար։ Թասմարընն հազմա խաթիատընտա պիր սրրա վար տրը քի՝ զիյրատ մուխթասարէն պէյան իտէճէյիզ։

Էրնէս— (հուրմ էն էրոս ալընան դուլարդ-ըտ) գօյուն, սըզրը, գուզու, տանա, տօմուզ։

Գոռըր— թավուզ վէ բիրճճ, հինտ, էօրտէք, գազ։

Պուլէրը— պէյազ էթլի պալըգ-լար (սագան, բիսի)։ Պունլարտան սոնրա զրըմզը էթլի պալըգլար, վէ տահա սոնրա տախի եազը պա-լըգլար (մէսէլա Եըլան պալըզը) կէ-լիր։

Պիր թասմընն բիշմէսինին տէրէ-ճէսինին՝ անընն հազմա գապիլիյէթի իւզերինէ բէք պէօյիւք թէէսիրի վար տրը։ Եաշ քէրէվիզ իլէ բիշ-միշ քէրէվիզի, թազէ եումուրթա իլէ, զիյատէ բիշիրիլմիշ պապթ եումուրթայը թէճրիւպէ իթմիշ օ-լանլար՝ պունը սուհուլէթլէ իթի-ըաֆ իտէրլեր։ Լթիլերին բիշմէսինին թարզը իթիպարբյա հազմ սըրասը չու տրը։

Քիւպասթը կիպի ըսկարա իտիլ-միշ էթլեր։ գըզարթմա վէ խաչա-մալար։ սէպզէ իշինտէ բիշիրիլմիշ էթլեր վէ քէօֆթէլեր։ պուզուլամա-լար։ գավուրմալար։ թուզլու էթ-լեր։

Էթլին թագէլիկինին՝ անընն հազմա խաթիատը իւզերինէ բէք պէօյիւք թէէսիրի վար տրը։ Խուսուսիյլէ ավ էթլերինտէ պու մատտէյէ ֆէվ-գէլատէ տիգգամ իթմէլի տիր։

Պունլարընն (ավ էթլերինին) հազմ սըրասը պէր վէճճը ալթի տիր։ քէք-լիք, սէյլիւն (ֆեղը), գարաճա, լավչան, պէգացա։

Ֆասուլիա վէ պագլա վէ նօհուտ վէ մերճիմէք կիպի գախիրէլերին գապուգլարը բէք միւշքիլթլա հազմ օլունըրլար։ վէ միյտէնին պէօ-յիւմէսինէ վէ եօրուլմասընա սէպէպ օլուրլար։ Պունլարտան իճթինապ իթմէլի տիր։

Սուդ մէշրուպաթ միյտէյէ ֆափ-տէլի իսէ տէ, պուզուն վէ տոն-սուրմանընն զիյատճճէ իսթիմալի՝ միյտէտէ վէ պաղըրսագլարտա ինն-թիդամընզդզ հասը իտեր։

Զաֆի միյտէլերէ զարարը օլարզը դանն իտիլէն պազը մէէքիւլաթընն պիլաքիս ֆափտէլի օյմասը պիլճաս-սա տրգգաթա չայան տրը։ սալաթա վէ ազ սիրքէլի սալցալար՝ միյտէնին քէնտի վաղիֆէսինին հիւանի իյֆա իթմէսինտէ խրտամէթ իտիրլեր, միյ-տէնին խարտալը օյան ֆասնարա տա

(1) Պու թօզը Ֆրանսա պահրիյէ թա-պիպլերինտէն Պէլլոգ իհտաս իթմիշ տիր։ Հազըրլանմասընտա պիր չօգ գանտէլէ-բէ բիայէթ իթմէք լազըմ կէլտիկինտէն, տահ քէսմիր թօզը անընն եէրինի թութամագ։

ԹԱՐԻ-ԼԻՕՆ-ՄԷՏԻԹԷՐԱՆԷ

ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐ ՎԱԳԱԱՍԸ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ
ԳՕԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷԲԻՆ

ՄԻՒԹԷՐՖԻՄԻ
ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՒ

Գարու

՝ Էմմա Բօզընն օրայա այադ պաամամըշ օլարզընը վէ մէրգուամէնին տի-չարը չզարզընը կէօրմէտիյինի պէյան էյլէտի։ Գաթէրինն պու սէօզ իզէրինէ թէք-բար թէլաշ վէ խէլէճանա տիւշու։ գամուլարտան վէ ճիվարտաքի տիւքքեան-ճըլարտան իսթիֆսարը մատտէ իթտի իսէ տէ, քիմսէտէն պիր մալիւմաթ ալտամա-ը։ Եալընընդ գարշըտաքի քէսթանէճի, 108 նօմէրօլու խանէնին էօնիւնտէ տարը պիր արապա կէլիպ տուլտուղընը վէ կէնճ պիր զըզն մէդքիւբ արապայա բաքիպ օլարզընը կէօրտիւյինի սէօյլէտի։ Պու թաֆսիլաթ պիրազ Գաթէրինին զալպինի բահաթլանարրը, վէ իպթիտատէ զահիպ օլարզը զիւմմին տօզրու օլարզընա պիր տէրէճէյէ գատար գանաաթ հասը իթտի, վէ գարիպէն ավտէթ իտէճէյինէ էմմին օ-լարզընտան, ազչամ թասմընը հազըրլամագա պաշլատը։ Սաաթ տէօրտու տէօրթ պուչուղը պէչի պուլտու, հալ պու՝ քի Էմմա Բօզ կէլիպ չզգմասը։ Գաթէրինին իսլվֆ ու թէլաշը արթարգճա արթմագա պաշլատը։

Աճապա տարէրէ ատլիյէտ քէյֆինի պիւսապիւթիւն պօղուպ տա խասթալա-նէյէ նազլ իթմէյէ մէճպո՞ւր մը օլտուլար, եօգսա վալիտէսի կկի զըզընը տա թան-թը թէվզիֆէ՞ մի ալտրլար տէյու պիր տիւշինճէ տիր ալտը։ Նակէհան գարու չա-լընտը։ Գաթէրինի պիր թէթրէսէք տիր ալտը։ գօյտու գարուը աչտը։ Թանըմա-տրը՝ իքի քիչի գարչըսընա չզգտը։ Կէրի կէրի չէքիլտի։

Լէոն սէօզէ պաչլայըպ։ —Մատամ Դաթէրին սի՞ղ միսինիզ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ։

—Մատամ Անժէլ Վէրնիէնին զըզը Էմմա Բօզը սի՞ղ մի խանէնիզէ ալմըշը-նըզ։

—Օ գրզը խանէմէ ալմադ վանիպէի զիմմէթիմ իտի։ զիրա պէնճէն պաչգա օ գրզճըզադա պադաճագ պիր քիմսէ գալմամըշ տրը։ Նէ տէրէճէ սէվտիյիմի Ալլահ պիլիր։

—Օ գրզճըզադը սէվէն եալընընդ սիղ տէյիլսինիզ։ պիղ տէ ատսթալարընտանընդ, հաթթա թահթը թէվզիֆէ ալընմըշ օլարզընը պիրազ էվվել խապէր ալարզընմըզ վա-լիտէսինին տէ սատրդ ատսթալարրյըդ։ Միւսատաէ իտէրէնիզ, մատմազէլի պիրազ կէօրէլիմ։ քէնտիսինէ օյան խուսուսի մուհապպէթիմիզի պէյան իլէ պէրազէր, միւհթաճ օլարզը սուրէթտէ քէնտիսինի թէնէլլի իթմէք արզուսընտայրզ։

—Գույուրուն, լաքին չիմտիլիք մատմազէլ Էմմա Բօզը կէօրէմէզսինիզ։

—Սէպէ՞պ։

—Տիչարը չզգմըշ։ հաթթա պու զէմանա գատտր ավտէթ իթմէմիշ օլմասընտան տօլայը զիյատէսիյէ թէլաշ իթմէքտէյիմ։

—Տիչարը՞ մը չզգմըշ։

—Զօգտան պէրու կիթմիշ։

—Նէրէյէ կիթմիշ օլարզընը պիլսէ իտիմ թէլաշ իտէ՞ր մի իտիմ։ Պիր խրզմէթ իչիւն պրրագմըշ կիթմիշ իտիմ. սաաթ իւչտ ավտէթ իթտիմ, քիմսէյի պուլմատըմ. գարունընն անախթարընը տա իւսթիւնտէ պըրագմըշ։ ատլիյէ տարիէսինտէն կէլիպ կէօթիւրիչլէր տիր տէյու խաթրըմա կէլտի։ լաքին վազրթ կէչտի, նէ եարաճա-ղըմը պէն տէ չայշրտամ։ ատէթա գօրգմաղա պաչլատամ։

—Գօմչուլարա սօ՞րմատընըզ մը, թանդիզ ի՞թմէտինիզ մի։

—Նա՞սրը սորմատրմ։ հէլսինէ սորտրմ։ լաքին պիր չէյ անլայամատրմ։ տաի-ըէի ատլիյէյէ կիթմիշ օլաա իտի չիմտիյէ գատտր կէլմիշ օլմասը լաղրմ կէլիր իտի։ Նէ՞ տէրսինիզ։

—Աճապա նէ՞ օլտու, պիր ֆէլաքէթ տահա՞ մը ուղրատտը։

Ըընէ։ —Բէճա իտէրիմ, Լէոն, թէլաշ իթմմ։ բէք չարուգ գօրգմաղա պաչլա-յօրընընզ։ Ինթիմալ տրը քի մատմազէլ Էմմա Բօզ տահիրէ ատլիյէյէ ճէլզ իտիլ-միշ վէ միսթանթիգին մէչղուլիյէթի հասէպիյէ պէքլէթտիրիլմիշ օլտուն։ չօգ սիրմէկիպ կէլէճէյլի մէմուլ տրը։ Պիրազտան ելինէ կէլիրիզ, վէ օյան թէլաշընն պէյտու-տէ եէրէ օյտրզընը կէօրիւրիզ։

—Կէլինիզ, էֆէնտիմ, կէլինիզ, չայէտ մատմազէլ կէլմէմիշ օլուրսա, հիշ օր-մազսա արար վէ նէրէտէ օյտրզընը անլարսընըզ։

Ըընէ։ —Էվվէթ, պիրազտան կէլիրիզ։ —տիյէրէք Լէոնու ալըպ տիշարը չզգտը։

Լէոն։ —Նէ՞րէյէ կիտիյօրուզ։

—Շուրալարտա պիր լօգանթայա կիտէլիմ։

—Դարնըմ աճ տէյի՞լ իսէ։ ։ ։

—Պէիս եօզ, հէր հալտէ պիրազ չէյ եէմէլի։ եէմէյիմիզի եէր, պիր իքի սաաթ գատտր կէլիրիզ։

—Բէկ պէօյիւք ըզտրրապ իշինտէյիմ։ Էմմա Բօզընն պու սուրէթէ ղայպու-պէթ իթմէսի նէթիճէսի օլարագ, պէօյիւք պիր ֆէլաքէթ տահա զուհուր իտէճէք կիպի անլայօրում։ ։ ։ պէլքի տէ պիր ճինայէթ։ ։ ։

—Տէլի՞ մի օլտուն, Լէոն։

—Տէլի օլմատըմ։ լաքին հիսսիմ պէօյլէ։ պ'Ինի թազիզ իտէնլէրի պիր քէրրէ խաթրընա կէթիր, Ըընէ, պունընն պահարը օ պիչարէ զրը էօիւմտէն գուրթարը-ղըմըզընն իլք կիւնիւ իթմիշ իտիք։ Հէր թարաֆրմտա զան կէօրիյօրում։ ։ ։

—Նէ՞ թախմին իտիյօրսուն։

—Պէօյիւք պիր պէյա։ Գունա հիշ չիւպհէմ եօզ։ պու պէյանընն նէ տիրլիւ-պէյա օլարընը պիլմիշ օլասմ պուրատա տուրո՞ուրմըյըմ, Էմմա Բօզընն նէրէտէ պու-լունարընընը պիլէճէք օլասմ պուրատա իյի՞մ նէ։ վարտէսիյէ պէրազտէ զրընընն տախի տէ՝հէթի պիր տուզաղա տիւշմիշ օլարգլարընը վէ պու տուզազտան պիր տահա գուրթուլամայաճագլարընը հրա իտիյօրում։ Եա զարազ վէ էնթիգամ, վէ եախոտ բարա այզրյա պու պիչարէլերին իքսինի տէ թէլէֆ իտէճէքլերինէ չիպ-հէմ եօզ տրը։ Վէրնիէ նամընը թաշյան հէր պիր ֆէրա ալէյհինտէ պիր զարազ վէ նէֆանիյէթ վազը օլարընը Ժագ Վէրնիէնին թէլէֆ վէ գաթլ իտիլմէսի վէ էմ-մա Բօզընն տա հէլաքընա թէչէպպիւս օլունմասրյա մէյտանը սուրթէ կէլմիշ տիր։ Յիմտի Անժէլ Վէրնիէ էլէ կէչիրիլմիշ տիր քի, պիր տահա եազայը զուրթա-ըամազ։ զըզը իսէ նէրէտէ պուլընտրընը մէճհուլ։ —տէտի։

(Յեվրդ)

պունդար կիպի տիր. ասմանթէսին հավի պուլընտրդը «էս օ»ասլէ՝ թէնպէլ միյտէր իչիւն գամչը վաղիյ-ֆէսլինի իյֆա իտեր։

Ֆահրէդի օլան տիկեր պաղը մէէ-քիւլաթ վէ մէչրուպաթ իսէ՝ պիրա-քիս մուղիրը տիրլէր. էգճիւմէ՝ չօգ կաղը սուլար (կաղեօղլէր), գի-յատ էթ սուլը իչմէք, պիլուսմամ իչկիլեր, թիւթիւն իսթիմալի (1) միյտէնին գաֆիրնը արթըրըրար։

* * *

Միյտէ եալընդը նիզամիյէ հարէ-քէթ իսթէմէդ, ուսմամ հայաթը գահտէ վէ նիզամ տարէքսինտէ կէչմէսին թաչէպ իտեր։

Ֆէվգէլաադէ մէսէրլէթ վէ եա-խոտ հիտատէթ վէ հեր կէօնա հէյ-ճանլար մուղիրը տիրլէր։ Միյտէսի գաֆի օլան պիր գաթ՝ քէչիլի ա-տամլար իլէ թաամ իթմէլի, վէ սուֆրա իւգերինտէ միւպահասատան իճթինապ էյլէմէլի տիր։

Թաամտան սօնրա չալըշմա՞գ մը, եօգսա բահաթ իթմէ՞ք մի լազըմ կէլտիկի եօթմէնէն պէրու միւհիմմ պիր մէսէլէ օրմուշ տըր։

Թաամտան սօնրա պիր սաաթ բա-հաթ իթմէլի, վէ պատէհու աչըդ հավատա-ֆէվգէլատէ եօրուլմամագ չարթըյա-չալըշմալը տըր։ Թաամ-տան սօնրա ույուսմագ՝ եալընդը սը-ճաղ իգլիմիրտէ մէճպուրի ատտ խրիկպէլիր։

Ֆիքր եօրկունլըգլարընն միյտէ իւզերինէ բէք պէօյիւք թէէսիրի վար տըր։ Վօլթէր «Պիր ատամ նէ գատար չօգ տիւշինիւր իսէ, օգա-տար հազմ իտեր» տէմիշ տիր։

Միյտէսի գաֆի օլանլար եալընդը-ըգտան գաչըպ, ճէմիյէթ իչինտէ եաշամալը, վէ-պախուսուս-տայմա մէչղուլիյէթ (կէղինմէք, պաչգալա-ըընը զիյարէթ իթմէք, եիւրիւմէք) իչինտէ պուլընմալը տըրլար։ Ժիմ-նասթիք, տէնիզ համմամը, տուչ, վէ էմալի՝ վիւճուտն սահր խըտ-մէթլերինի թահրիք իտերէք, միյտէ իւզերինէ տէ հիւսնը թէէսիրի մուս-ճիպ օլապիլիրլեր։

* * *

Մէչհուր տոգթէօր Շոսսա «հէր խասթալըգ, հազմըն սուրէթը վու-գունճէ, պիր մէսէլէ տիր» տէմիշ տիր։

Ֆրանսըզ գօմէտիա միւէլլիֆի միւ-թէվէֆա Լապիշ իսէ՝ «հէր քէշի միյտէսէն կէլիր» տէր իտի։

Պու իլքի սէզ միտէնին էհէմմի-յէթինի անլամմաղա քեաֆի տիր։ Պա խուսուս միյտէ իլէ բէք պէօյիւք իրթիպաթը օյան պիր սարի խաս-թալըգըն իճրան հիւքմ իթտիկի չու զէմանտա, հեր քէս քէնտի միյտէ-սինին նէ՞ հալտէ պուլընտրդընա տրգգաթ իթմէլի տիր։ Դ. Ս.

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Պաղտատ վիլայէթի տէֆթէրտարլըը՝ Պաղտատ արազիի Սէնիյէ իտարէսի միւ-տիրի սապրզը սատտ. Նուրի էֆ. հազ-րէթլերինէ,

Թունուզտա պուլունան իզզ. Նէճիպ Մէլհամէ էֆֆէյ՝ ըրիթպէլի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Նավէրանը հազրէթը Շէհրիյարիէն պինպաշը իզզ. Ալի Ռիզա պէյէ գայմա-գամլըգ,

Կիմիւշ Սուլու խասթախանէսինէ մէ-մուր գայմագամ իզզ. Բաչիտ պէյէ մի-բալալըգ,

Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէ հրֆզ իւս սընէհ մուալիմ մուավինի պինպաշը իզզ. Մահմուտ Հազզը պէյէ՝ գայմագամ-լըգ ըրիթպէսի թէվֆիհ պույրուլմըշ տըր։

* * *

ՆԻՇԱՆ

Թունուզտա պուլունան իզզ. Նէճիպ Մէլհամէ էֆֆնին գայրը Սէլիմ էֆֆէյ 4-իւնեի, վէ միւթէալլիգաթընտան Ֆէր-ճուլլահ Թիմուր էֆֆէյ 5ինճի ըրիթպէ Մէճիտի նիշանը ինան պույրուլմըշ տըր։

ՐԷՍՄԻ

Ճիւլուսը մէսէլէթմէնուսը հազրէթը Խիլաֆէթբէնտի ըուզը ֆիրուզընտա, Նէրկէօյտէ (Ճորճէլօ) պուլընան Էրմէնի թէպաահ Շահանէնին արզը ուպուտյէթ վէ սատագաթը հավի թանզիմ էյլէ-տիքլերի լայիհանը սուրէթի տիր։

(1) Թիւթինին միյտէյէ իքի սուրէթլէ գարարը վար տըր։ Եվվելա Իյթինայը գաբար. սանիկն՝ Թիւքիւրիւկի էքսիլ-թիր. հալպու քի՝ թաամ Թիւքիւրիւք գարըշմասը՝ հազմ իչիւն է՝ն միգթազի չէյլերտէն տիր։

Ճէնապը Թաիֆը քէնտի ու մէքքան, չէվքէթլու, ազամէթլու Վէլիհիյ-մէթը պիմինէթիմիզ Բաախշոը-մըզ Էֆէնտիմիզ հազրէթլերինի իյա նիհայէթի իւզ զէման էրիքէարսի չան ու ազամէթի վէ սալթանաթը Սէնիյէսինտէ տաիմ վէ պէրգարար պուլուրսուն. Ամին։

Գատիմտէն պէրու՝ զիյրը ճէնահը միսսթէղղիմիւֆիլերտանը սալթանաթը Սէնիյէի Օսմանլիյէրինտէ՝ իւմն ու աման վէ նաիլը ըրիֆահ ու բահաթ վէ սաման օյան քեաֆիֆէի թէպա-ահ սատրգահ Միւլիւքանէյէրի կի-պի, սայէի մաասէյէթվայէի ճէ-նապը Զըլլուլահիյէրինտէ չիմիյէ գատար էրվէնի միլէթի թէպաահ սատրգահը տա հուրրիյէթը պէյէրին ճէվֆէրը մոխսուսը օրան տիյանէթ վէ միլլիյէթ վէ գավմիյէթիմիզի մուհաֆազա իթմիշ օյուուղրզա միւթէչէքքիրէն, մէմալիքը էճնէ-պիյէտ պուլունտրզրմրզ հարտ չու էրթաֆ վէ ինայաթը ճէնապը բաախշահանէյէրիյէ այրըճա հիսսէ-մէնտը հիմայէ պույրուլտրզը մրզա պինտէն, թէզայիւտը էօմր ու իգ-պալ վէ թէվֆիքիւրը չան ու չէվ-քէթը հազրէթը Միւլիւքտարիյէրի տուաի վաճիպ իլլ էտասրընն թէք-բարբյա՝ թէգեենը լիսանը ուպու-տիյէթ վէ միւասատագաթ էյլէմէք-տէ պուլունտրզրմրզ հարտ, պաղը պէտխահանը տէվլէթ վէ սալթա-նաթը՝ թէվիլաթ վէ իլգաաթը մէֆիսէտէթարտանէսիյէ պիր ճիւ-զի էչիասը միւֆիստէի մէնֆատա-բէրսթանէնին՝ տուխսոլ էյլէսիք-լերի կիրվէի ինհիթաթըն չաիս-պէսի ալթընտա պու գուլարը գալմամագ իւզրէ, մէէլուֆ վէ վէ մութթասրֆի պուլունտրզրմրզ սատագաթ վէ ուպուտյէթիմիզին նիշանէի պահիրէսի՝ արզը ամէպէլի իւլեամ ճէնապը ձիհանպանիրլերի գրլընմագ մասրէկինտէ իչպու լա-յիհամ ուպուտյէթի նաչիզանէմիզին մինղայրը հատտին թագտիմինէ միւ-թէճեասրը օյաուղրմրզը արզ իտերիզ։ Օլ պապտէ վէ գաթրպէի ահվալատ էմր ու ֆէրման չէվքէթլու մէհա-պէթլու գուսուրէթլու ճէմիի ալէմէ մերհամէթլու բաախշահը թէպաա-բերվէր վէ նեհնիշահը մէալիքիւա-թեր էֆէնտիմիզ հազրէթլերինին տիր։

ԳՈՒԼԼԱՐԸ

Յովսէփ վէլիէար Պողոս, Արթին վէլիէ-տը Վարդան, Պետրոս վէլիէտը Կարա-պետ, Բաղդասարու Յովհաննէս վէլիէտը Յովսէփ, թէպաահ տէվլէթը Ալիյէի Օս-մանիյէնին էրմէնի միլլէթինտէն Ճիսր-ճէվասա սաքին Յովհաննէս վէլիէտը Սա-հակ, Տիգրան վէլիէտը Պետրոս, Պաղտա-սար վէլիէտը Արգար, Գալուստ վէլիէտը Մինաս, Կարապետ վէլիէտը Յովհաննէս, Սարգիս վէլիէտը Մանուկ, Արթին վէլիէ-տը Նազար, Նիկողիմոս վէլիէտը Գրիգոր, Յովհաննէս վէլիէտը Սահակ, Գէ-որգ վէլիէտը Գրիգոր, Արթին վէլիէտը Յովհաննէս, Աբրահամ վէլիէտը Օհան, Մեսրոպ Մարտիրոս Ղուկաս վէլիէտը Պետրոս, Պետրոս, Նահապետ, Աւետիս վէլիէտը Գալուստ։

* * *

Սիճիլը Ահվալ տարիէի ուսմանլի-էսինտէն մէմուրիյն վէ քէթէպէ վէ միւսթախտէմիյնէ թալէպլերի իւզերինէ վէրիլէն թէրճէմէի հալ սուրէթը մուսատտագալարընա ա-լել ուսուլ եարըշտրըրմագտա օյան 3 ղ.լրդ. բուսումը մագթուէ բուլ-լարընտան մատտա, Շուբատ Ցեվ-լէթ գարարըյլա թաղինէի ճէլիլէ նամ ու հիսապընա ալընըպ Ցախսի-լիյէ վէգնէսինէ թէսլիմ իտիլմէքտէ օյան 2 չէրեէք սիմ մէճիտի եանի 10 ղ. խարճը ըէսմինին մուամէլա-թը տահա զիյատէ մազպուլթ վէ մունթազամ սուրէթտէ ճէրէյան իթմէք իւզրէ, պու քէրրէ երինէ Շուբատ Ցեվլէթ գարարըյլա թապ ու թէմսիլ վէ Սիճիլը Ահվալ տա-իրէսինէ թէվտի իտիլէն օրթասընտա «Սիճիլը ահվալ վարագալարը գայ-տընա մախսուս տըր» իքի թարա-ֆընտա «եալընդը նըսֆ սիմ մէճի-տիյէ տիր» իպարէսինի հավի բուլ-լարտան պիրը ատէտի՝ պու թա-րիխտէն իթիպարէն վերիլէճէք սուրէթը մուսատտագալարրն խար-ճը ալընտրգտան սօնրա, զահրէ-ըինէ եարըշտրըրմագ մուգարրը օլտրը վէ 3էր ղրլ.լրդ բուսումը մագթուէ բուլլարը՝ քէմաքեան մէգ-քիր սուրէթլերին զիյրլերինէ վաղ իտիլճէկի մալիմ օլմադ իչիւն ի-լան օլունը։

* * *

Ինկիլիզ էճզամանէսինտէ սաթըլ-մագտա օյան կոտինա իքսիրինին՝ իստասա օյանտրզը կիպի մէնաֆի վէ ֆէվալաի մուճիպ օրմայրզ, ա-տի պիր շուրուզ օյաուղը՝ ինանէթ-թահրիր թէպէյյիան էյլէմէսինէ մէպնի, պու վէ էմալիներին ատէմը նէֆի պիլինէրէք ֆիմապատ արաա-նընրմամասը կէչէնտէ իրան իսթիմիշ իտի։ Մեզքիր իքսիրին եալընըդ Ինկիլիզ էճզամանէսինտէ պուլընա-մայրզ, տիկեր էճզամանէլէրտէ տախի սաթըլմագտա օյաուղը ախիր-էն անյաշըմըշ օրմաղա, թէվզիյհը քէյֆիյէթէ իպթիտար զըլընտը։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻԹՅԻ ՎԷ ԴՕԼԷՐԱ ՐԷՍՄԻ

Եվվելքի կիւնէյն տիւնէ գատար իզ-միրտէ ասլա միւսապ վէ վէֆիյաթ վուգու-պուլմասընընա տակր, սեր քիմեակիրը հազրէթը Շէհրիյարի վէ Ցէրասաակէթ վէ ուսմամ վիլայաթը Շահանէ հրֆզ իւս սընէհ սեր միւֆէթթիշի մրրիլվա սաատ. Պօնգօվօքի բաշ թարաֆընտան քէշիտէ գէլընան սեպպ. 8 Թարիխի թէլեգրաֆ-նամէնին սուրէթի տիր.

Պու կիւն 24 սաաթ գարֆընտա իզմիրտէ ասլա միւսապ վէ վէֆի-յաթ զուհուր իթմէտիկի, վէ պու-տա միճէերէա վէլիհինիյէթը պի-մինէթիմիզ Շէվքէթմէսապ Լֆէն-տիմիզ հազրէթլերինին՝ իխլաս վէ տուաի Հիմայունը ճէնապը խիյա-ֆէթքէնահիլերի սաարը ալիյէսին-տէն օյուպ, մէմլեքէթ իչպու տա-հիյէտէն խէյաս օրմաղա եիպ թուտ-պըզը, վէ իչպու թէպշիրաթը հասէ-նէ վէ աղմէյէ նալիյէթ՝ գուլընըզ իչիւն տախի մէֆախիրը ուզմասան իտուկի, վէ տիւն վէ պու կիւն ճիւմէ թարաֆընտան տավաթը խայրիյէթ այաթը հազրէթը Վէլիհինիյմէթը պի-մինէթէ միւսարեաթ օյունընը մասրուզ տըր։

* * *

Տիւն սաաթ 7յէ գատար խասթալըղա տարիր օյան մալիմաթ իյան իսիրմիշ ի-տի։ Անտէն պու կիւն 7յէ գատար պի-մարխանէյէ 3 միւսապ օյուպ վէֆիյաթ վուգու պուլմամըշ, վէ Իսակիւատար ճիւ-հէթինտէ 2 քիչի միւսապ օյուպ, պունը-լարան 1ի իլէ էսկի խասթալարատան տիկեր 1ի վէֆաթ իթմիշ տիր։

9 սեպտ. 309

* * *

Տ-էրէե Ո-ռ-ռբ Սբհհիյեան.

Պաթումտա 18 կիւնէյն պէրու գօլերա իլլեթինէն վուգուաթ զու-հուր իթմէտիկի, վէ Այէմմանիատա քեաֆն Համպուրկ չէհրինտէ իլլէ-թը մէգքիրէտէն պիր գաչ միւսապ վուգու պուրմուչ իսէ տէ, վէֆիյաթ օրմասրը՝ իչպաթթրէսմիյէտէն ան-լաշըրմասընա մէպնի, Պաթումտանիլ օյտրը հարտ՝ օրատան խուբայա գատար Ռուսիա սէվահիլ միւվարէ-տաթը հագզընտա մէվզու օյան 10 կիւն գարանթինանը սեպտեմբեր 7 թարիխինտէն իթիպարէն չըգա-ճագլարա շամիլ օրմագ վէ Սինօպ թէհաֆիզուղանէսինտէ իբրա ի-տիլմէք իւզրէ 5 կիւնէ թէնզիլի, վէ Համպուրկտան 3 սեպտ. 309 թա-րիխինտէն իթիպարէն չըգըպ կէլե-ճէքլերին տախի թապիպ օյան Օս-մանը Սբհհիյէ մեբքեզլերինտէ 24 սաաթ իհթիյաթ գարանթինասընա վազը խուսուսլարընա Մէճլիսը Սբհ-հիյեճէ գարար վերիլմիշ տիր։

ԵՒ ՍԱԿԱՅՆ ԿԱՅ

Գ.

(Շարունակութիւն երէկի թիւէն)

Նիւթակրօնից դրութիւնն ընչկլու հա-մար դիտութիւնն ինքնին կը բաւական-նայ բան իւր այժմեան յառաջդիմու-թեան. սակայն դիտութեան շաւղն եւ փորձի ասպարէզն դուրս չելլել մտա-դրող նիւթապաշտ՝ ընդհանուր դրու-թեամբ հակառակ ուղղութիւնն բռնել ստաջադրած են։ Տեսէք Պիւխնէրն, փո-խանակ իւր կարծեաց հաստատութեան ըստ օրէն հետամտելու՝ կանգ առած՝ Ս. սուտծոյ գոյութեանն հակառակող պատ-ճառաբանութիւն կը գտնէ եւ սքանչելի փաստ մը առաջ կը բերէ, այսպէս ու-զելով ցոյց տալ՝ թէ տիեզերաց մէջ ի-մացական ներգործութիւն բնաւ չկայ՝ կըսէ. «— Եթէ անձնական իմացական «տեղծիչ զօրութեան մը գոյն է՝ մար-«զոց եւ կենդանեաց բնակութեան հա-«մար աշխարհներ ստեղծել, ինչ է այդ «անհուն դատարկ եւ անօգուտ միջոցն, «յորում երկնագունք կը լողան։ Ինչու-«միւս մոլորակներն մարդկային բնա-«կութեան չեն յատկացուած »։— Սքանչելի՛. աշխարհք պէտք էին իրա-րու հետ կապուած ըլլալ կամքով, կամ լաւ եւս իրարու կից, որպէսզի ըստ կա-մքս կարենար Պիւխնէր անոնց վրայ ցատ-կըրտել. ապա թէ ոչ՝ անօգուտ է մի-ջոցն, եւ եթէ այդպէս խեղճուկ բան մը ըլլայն տիեզերքը, ըստ Պիւխնէրեան կա-մաց, միթէ ատոր ալ պիտի չկամենա-կէ՞ր Նիւթակրօնն։ Կրանվիլ նոյն դաղա-փարն Պիւխնէրէն առաջ յղացած էր, եւ Լուանթագէն մինչեւ Երեւակ շարժական կամուրջ մը հաստատած. իսկ Երեւակի մանեակն ընդարձակ պատշգամ մ'էր, ուր երեկոյեան զովութեան ժամուն կը խըռ-նէր ժողովուրդն։ Ահա Նիւթակրօնից դաղափարն ծածուկն, տիեզերական շարժումն դադրեցնել՝ որպէս զի զօրու-թեան դաղափարն վերնայ եւ ցնդի, եւ նիւթն անշարժ յաղթանակէ. սակայն առանց շարժման կեանք չկայ. ի՞նչպէս պիտի յաջողիմք յայտժամ։

Հմայիչ է Պիւխնէրեան հարցումն. թող ինքն բացատրէ մեզ՝ եթէ Նիւթն ան-շարժ եւ անզգայ ծնող ըլլար տիեզերաց՝ առ ի՞նչ այդ անհուն միջոցն։ — Այո՛, կը փափաքի Պիւխնէր որ մենք այսպէս հարցում մ'ուղղենք իրեն, եւ յայնժամ տիեզերական կատարեալ ներգործակու-թեանն ինքն սկսի բարձրաձայն քարոզն կարդալ։ Հակառակութեանց ապարէզ։

Մինչեւ Պիւխնէր՝ Աստուածագէտն եւ Աստուածորայ բնութեան դէմ բողոք բարձած չէին, Պիւխնէր առաջինն է՝ որ բնութեան եւ տիեզերաց մէջ անոնցելի հակադրութիւն կը նշմարէ. — «Եթէ «Աստուած կար՝ ըսէ, առ ի՞նչ մեր ա-«ռեգանոյնն գրութեան մէջ երեւցած «մոլորակներու անկանոնութիւնքն եւ «այնչափ զանազանութիւնքն, ոմն մեծ, «ոմն փոքր. ինչո՞ւ այսպէս անկարգ, «անկերգնակ, անպէտ եւ տգեղ շար-«քն։» Իսկ մեզ, իսկ վիտութիւնն՝ ի՞նչ պատասխան կընամք տալ սորը, որպէս զի Պիւխնէր եւ Նիւթակրօնք ըս-տիպուին ճանչնալ Ահաւոր Մասսին։ Եթէ հակառակն ըլլար՝ ամենքն միա-չափ, քովէ քով, կամուրջներով կապ-ուած, միթէ հակառակութիւնք պիտի լռէ՞ին։ Պիւխնէր երկնային տիեզերական պատութենէ այնչափ հեռի է՝ որչափ տի-եզերք մեզմէ, եւ աւելի, միտել ամենքն բան, ա՛յ, ա՛յ, ա՛յ. մենք ալ յաւել-լամք՝ «Նիւթակրօնութեան մէջ իմաս-տակութենէ ուրիշ բան չկայ»։ — Նիւ-թակրօնք տիեզերաց մէջ ոչ իմացակա-նութիւն՝ ոչ կարգ՝ ոչ ներգործակու-թիւն չեն տեսներ, իսկ մենք իրենց գը-րութեան եւ փաստերուն մէջ՝ ուղիղ բան եւ ստոյգ միտք չենք գտներ։

Ինչ որ երկնից անհուն ոլկեանին մէջ ընդարձակօրէն տեսանք՝ նոյնն երկրիս վրայ մանր առ մանր կը դիտենք։ Տար-բաբանութիւնն նիւթոյն մասնիկնց քան-նութեամբ կը յայտնէ մեզ՝ որ ընդհան-նուր եւ անփոփոխելի կանոն մը նիւ-թոյն իւրաքանչիւր հիւլէից վրայ կիշ-իւէ, այնպէս զի այդ օրէնքաց ոչ մի հիւ-լէ կարող է հակառակիլ։ Բիւրեղակա-նութիւնն երկրաչափական ճշդութեամբ կը հիւսէ կը գծէ իր ձեւն։ բիւրեղք միչտ հարթ երեսներ են անկիւնաւոր։ Կրկին մարմինք քաղաքութեան համար հաստատուն օրէնքով համազօրներ ու-նին. զորօրինակ ջուրն միչտ 9։թ պի-տի լինի, այսինքն հիւլէ մը թթուածնի եւ երկու հիւլէ ջրածնի. սակայն դուրս որ եւ է յաւելուած անօգուտ է։ Հիւ-լէական շարժումն, որով լուսոյ եւ ջեր-մութեան բացատրութիւնք կը տրուին, մագնիսականութիւն՝ էլեկտրականու-թիւն, հեղանութիւն եւ իրենց կանոն-ներն, մարմնոց յատկութիւնքն, եւն. ցոյց կուտան՝ որ տիեզերական օրէնք՝ ինչպէս երկնից անծայրածիր անսղոց մէջ՝ նոյն եւ երկրիս վրայ ամենափոքր նիւթոյն մասնկանց վրայ կիշխեն։ Բան մը չծնիր, բան մը չմեռնիր երկրիս վը-րայ. ինչ որ կը ընէնք՝ վայրկեան մը վերջն բուսականի մը կուրծքին մէջ է. բոյս կենդանի՝ մարդ հ.ն.ք՝ իրարու հետ փոխադարձ առուտուրի փոխոխում կրնեն. նիւթոյն մի մասնիկն անգամ իր էութիւնն չփոխեր, կերթայ, կուգայ, անծանօթ օրինաց հրամանին ամենայնիւ հնազանդելով. այդ անծանօթն է Զօրու-թիւնն, որ նիւթոյ վրայ կիշխէ. եւ ինչ-պէս մեծամեծ գունտերն մեր գլխուն վրայ խաղաղիկ կը թաւալէ անդառաչ, նոյնպէս եւ մեր ձեռաց մէջ գտնուող նիւթոյ մասնիկներն կը վարէ, կուզէ՝ անզգոյ։—Բիւրեղականութիւն ըսինք, դիտած չենք բնաւ ձեան բիւրեղներն. ի՞նչ են այդ ճշգրիտ երկրաչափական ձեւերն, միագիծ, նման անկիւններով. ո՛չ օք կրցած է բնութեան սքանչելեաց հետ մրցիլ, հաւասարիլ. ո՞ր երկրաչափն՝ ո՞ր ճարտարապետն կրցած է իր հմաս-թիւնն հաւասարեցնել բնութեան ճար-տարութեանց. ո՞ր պատկերահան կրցած է գեղապարել բնութեան հրաշակերտ-քին, կամ ո՞ր բանաստեղծ երազել զայդ ըստ արժանւոյն։ Եւ սակայն Պիւխնէր բնութիւնն եւ տիեզերքն անկերգնակ կը գտնէ. Պիւխնէր եւ Նիւթակրօնք նիւթոյ յատկութիւնն կը համարին զո-րութիւնն նիւթն չէ կարող ընտրել իր պիտոյքն, եւ սակայն ապառաժներու մէջ բուսած տունկն ներքին անծանօթ ուժով մը օգապատյա գալարելով իր արմատն՝ պարարտ հողին կը դիմէ։ Նիւթն կարող չէ որոշելու, եւ սակայն ջրային ծաղիկներ իրենց բեղմնաւորութեան անկարելի լինելն գիտնալով ջրոյ մէջ, որ զանազանափոշին պիտի տանէր եւ ցրուեր յուսալով, կը բարձրանան ջրէն վեր, եւ ժամանակն գիտնալով՝ պարուրաձեւ թել-լին գալարելովին կիջնեն վար։ Նիւթն չէ կարող խորհիլ. եւ սակայն Արու եւ էգ Արմատներն գիրար մոմոներով հեռուէ կողջունեն եւ կը հպատակին այդ Ահաւոր Անծանօթին օրինադրած Զօրու-թեան՝ ուստի զուր կը աքնին իրենք զիրենք ազատ գրել Նիւթակրօնք։

Այս ամենն գիտութիւնն եւ փորձ կը հաւաստեն. սակայն փորձառու գիտու-թիւն ըսելով եթէ հակասական միտումն հասկընան՝ ոչ օք կարող է այդ դրու-թեան դէմ պատասխանել, վասն զի մարդկային անուան պատուաբեր չէ։ Փոխանակ այսպէս Գիտութիւն ի՞նչ ըսելով յառաջելու հակասութեամբ՝ լաւ եւս է՝ ԿԻՐԻ ԸՆԴՈՒՆԻ ԵՒ ԴԷՐՅ ՈՍՔԷՐ ԸՍԼ, եւ խնդիրն փակել։ Եթէ մեր բոլոր յառաջդիմութիւնն մանրացուցին վկայութեամբ եւ հեռադիտակաց հաս-տատութեամբն ըլլար, եթէ բոլոր մեր ծանօթութիւնք տարրաբանական եւ բը-նագիտական վերլուծմամբ որոշուէր, իւ-բական աշխարհէս հալածելու եւ նետե-լու էր զգայական երեւոյթներէ զատ ամեն բան։ Եւ սակայն այդ իսկ հակա-ռակն կը վարդապետէ։ Գիտական փորձն մեզ կը ցուցնէ՝ որ Տիեզերք առհասա-րակ՝ իր ամեն մասամբն Զօրութեան մը կը հպատակի հաստատուն օրինօք. մինչ Նիւթակրօնք կուզեն՝ որ այդ ամենն կոյր Նիւթին մեքենական խաղն ար-դիւնքն ըլլայ։ Փորձն եւ գիտութիւն չեն կրնար տակալ այդ բռնաբարման. բանա-կանութիւն եւ մարդկութիւն ակար գոր-ծի մը մէջ անգամ ոգոյ բարձրութիւն կը նկատեն, երկաթական յառաջդիմա-կան գիտերն՝ Ժ.Թ. դարուն մարդոց բանական հանճարոյն ցոյցմունքն են. ինչո՞ւ ուրեմն երբ մեր սահմանէն վեր տանիմք աչքերնիս՝ ամեն բան տարա-կուսի տակ ձգեմք. ո՞ր գիտութեան համաձայն է այս. ուստի լաւ եւս է ը-սել՝ դժբաղդաբար կը ջանամք մխտել՝ է՞ տակոյն կայ։

* * *

ԻԼԱՌ

Մ. Ֆօր պիրատերլերինին թահ-թը իտարէսինտէ պուլընան Պէյ-օղլունտա Տէօրթ եօլ աղզընտա Գումպարաճը եօգուզընտա Տրօկմա-նա սօգաղընտա քեաքն Ֆրանսըզ մէքթէպի.

Մէքթէպը մէգքիւրը էյյամը թաա-թիւիսէի Բումի սեպտեմբերին 8իտէ խիթամ պուլարագ, տէրլէրէ տէվամ օ-լունճագ տըր։

Մէքթէպը մէգքիւրը բրօկրամը, Ֆը-րանսա մէարիֆի նէգարէթի թարաֆը-տան թանզիմ օլընան բրօկրամա մու-վաֆրգ տըր։

Ալլէն Ֆրանսըզ պուլընմայան չակիր-տանրն լիսանը մատէրզալարընը թահսիլ իթմէլէրինի թէսիրլ, վէ պու սուրէթլէ պիր չօգ ալիէ բէիսլերինի մէմնուն իթ-մէք իւզրէ տէրս սաաթլարը խարիճինտէ օլարագ, Թիւրքճէ վէ Բումճա վէ էր-մէնիճէ տէրսլերի թէէսիս իսիրմիշ տիր։

Արզու իսէն չակիրտանա հաֆթատա տէօրթ սաաթ Թիւրքճէ վէ հէր կիւն Բումճա վէ հաֆթատա 3 սաաթ էրմէ-նիճէ թէարիս օլընճագ, վէ պունէն ա-լէյի պունլարը էլսինէի մէգքիւրէյի միւքէմմէլէն թահսիլ իթմէլէրի միւմքին օլաճագ տըր։

Մէգքիւր տէրսլէր իչիւն այրընճա իճ-բէթ թալեպ իսիրմէճէճք տիր։

25—14

ՍԳՕԹ ԵԱԴԸ

Տէրսաատէթ 25 սեպտ. 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօղոս,

Սեպհն «Էմիւլսիոն Սգօթ» նամ թէրթիսինէ-զի գուլանմայա պաշլադրմասն պէրու, մեզ-քիւր թէրթիսին սրրաճա վէ գանսըզրզ կիսի չօճուգ խասթարզարընա բէք չօգ տէֆա հիւսուսիւ նէֆթճէնինի խթիհսալ էյլէմէյիմ տիր։

Իսմտի պէնիմ էնֆէրարճա, իչպու. Խոշ վէ ֆահտէպաթ թէրթիպ տարմա Մարնիա պաղդ եաղընա թէրճիկ օլունմաղը տըր։ Պինանէն ա-լէյմ պէն տախի տեր պու սուրէթլէ թարժիսի իտերիմ։

Օրսուէ Հիմայուն
աթթարպան սապրգասրճանան
Յօքիոր Ա. Ամարէարա

1881 Դեկտեմբեր 8/20 Թարիխի գարարնամէ մուճիպինճէ Տէյսընը Ումումիյէի Օսմանիյէնին թէսվիյէսի իչիւն Թահսիս օլընան վարիսատ.

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ—ՕԳՈՍՏՈՍ 1893

ՎԷՐԿԻ

	Վիլայաթներէնին հասըլմաթը սահմանէսի		ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՍԱՀՄԱՆԻ Իտարէնին վիլայաթ վէ մէրքէզլէրի մէսարիֆաթը.							
					Կէչմիշ պրլար եէքիւնիս.		1893 օգոս. նէ-հայէթինէսէք		1892 օգոս. նէ-հայէթինէսէք	
	Ղրուշ		Լիրան	Օսմանի	Լիրան	Օսմանի	Լիրան	Օսմանի	Լիրան	Օսմանի
ԲՈՒՍՈՒՄԸ ՍԻՄԹԷ. Թիւթիւն (Պաղդայնոն թէսվիյէսի) ..... Թուզ ..... Լվմազը սահիպէ ..... Միւսիքրաթ ..... Պալըզ ..... Իրէք ..... Միւտրիհիյէթը ումումիյէսէն վերիլէն մէսարիֆ	10,694,336	38								
	316,107	89								
Հասըլմաթը սահիպէ	10,378,225	49	101,697	13	449,000	42	550,697	55	555,042	77
Բէժինին թախսիսաթը					375,000		375,000		375,000	
ԹԱՔՍԻՍԱԹՔԸ ՄԻՍԻԹՆԷՆԻ. Պուլկարիսթան վէրկիսի թային օլունընճայա գատար թիւթիւն աշարընան 100,000 լրբա.	1,213,370	54	11,922	30	50,666	73	62,589	03	60,592	28
Գրպրբ ֆաղտի վարտաթրնա մահսուսպէն թիւթիւն աշարբ պագիսէսկէ կէօմրք իւ-զերինէ վերիլէն հէվալէլէրէն 130,000 լիրա.	5,129,800		51,298				51,298		51,298	
Շարգի Ռումիլի վէրկիսինէն պագայատ	1,266,886		12,668	86	63,344	30	76,013	16	25,337	72
Թէնպէքի բեսմինէ մուդապիլ կէսմբիրք իւզերի-նէ քէշիտէ օյունան բօրճպարտան	2,500,000		25,000				25,000		25,000	
Սրբպիսան, Գաբատաղ, Պուլկարիսթան վէ Եունանիսթանա խապէթ իտէն սուլունան.										
Եէքիւն	20,488,282	03	202,586	29	938,011	45	1,140,597	74	1,092,270	77
Սանդգտա մէվճուտ մէպլաղ իւզերինէ արբ-նան ֆայզ										
Թէպտիր սէքքէ ֆարգը										
Գէման եէքիւն	20,488,282	03	202,586	29	938,011	45	1,140,597	74		—
1892ին այնի միւտէթի	18,364,441	19	181,563	81	910,706	96			1,092,270	77

	Ղրուշ		Լիրան	Օսմ.	Լիրան	Օսմ.	Լիրան	Օսմ.
1890 ապրիլ 18/30 Թարիխի մուդավէլէնամէ մուճիպինճէ 100ական 4 ֆաիզլի թահվիլաթա մահսուսպէն թէսլիմաթ			215,250				215,250	
Տէյսընը Ումումիյէ իչիւն Էվրօբայա կէօնտէրիլէն վէ Ամանզօյտա թէէսիյէ օրնան մէպլաղ			512,925	96			622,390	51
Տէյսընը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսինին մէսարիֆը ումումիյէսի			16,855	84			15,026	48
Պանգը Օսմանիյէ վաղ օյունան նոգտա ալիթուն վէ հիսապաթը միւա-թէլիճէ			361,235	69			228,108	16
Թէպտիլ օյունմագ իւզրէ Պանգը Օսմանիյէ գօնսլան նոգտա	3,514,521	34	34,225	79			11,440	46
Մէրքէզ սանդղրնտա մէվճուտ նոգտա ալիթուն								
Սանդգտա մէվճուտ թէպտիլ օյունանճագ սէքքէ	10,364	01	104	46			55	16
					1,140,597	74	1,092,270	77

Մէճլիսը իտարէ իչիւն
Ռէիս՝ Լէոն Գէրճէ
Մէ-ղլէր Մասրէէա
Մ. Սիմէոնեանի

Տէրսաատէթ 6/18 սեպտեմբեր 1893

«ԱՐԱՐԱՏ»

Երուանդ վէ չիւրէքեասը մարիքէթիլէ օրս քէրվէ թէհրիք վէ թէրթիպ իսիլմիշ օլուպ, մէվասար մուզիրլէն սահիմ վէ արի օլմասը վէ միյտէյէ գուվվէթ վէ իշլեթա վէրմէք իստէյէրինի հայիզ վէ պիտէնալէյէ սըհնէթը պէտէնիյէտ նաֆի պուլունմասը հասէպիյէ, ամբարպա թարաքնան տախի թավսիյէ գրլնմագա օյան իսլիս իւզիմ սուլունան մասմուլ բարը վէ մաստրա՝ մէհորլի չիչէկէր տերունինտէ Միսքէթ իւնվանրլը վէ ֆիյաթը մագթուէի միլէթպէրէսիյէ զիյրաթ թասատա օլունան սիւքքանարատա սաթրլմագա օյառը՝ նէչէհույանա իլան օլունը։

Գալաթատա Պանդը Օսմանի սրբասնտա Եուսուֆ Իզզէտին էֆ. խանը թանթրնտաքի Միսքէթ տերսը վէ չէհրլիմլին մասրուֆ էճզախանէլէրիյէ

Գալաթատա Թոմիսին խանը տերունինտէ Պողոս ուղա լօգանթասընտա։

Վօյվոտա ճատտէսինտէ Նօ. 92 լօգանթատա։

Քիւրեքճիէր սօգաղընտա Նօ. 27 Խաչիկ աղա լօգանթասընտա։

Սանտրգճրլար ճատտէսինտէ Նօ. 199 Արթին աղա գազինօսընտա։

Մօսիանէ ճատտէսինտէ Նօ. 111 Մակաղէն Ռիւստ։

Թօքհանէէտ տէօրթ եօլ աղզընտա Նօ. 1 Թիւթիւնճի Եանիտ։

Քէօրրիւ իւղէրինտէ Պողոգիչի վարբրլարը պաչընտա Իսթիֆանի Հաճի Գօսթիտ։

Եէնի Մահալլէտէ վարբր իսկէլէսի գարչըսընտա Նօ. 122։

Սթամպօլտա Հաճօրուլօ խան իթթիսալինտէ Մէհմէտ բաչա խանընտա Նօ. 24։

Զարչը իչինէ Մահֆազանրլար սօգաղընտա Թօգաթլեան լօգանթասընտա Նօ. 29։

Պէյօղլունտա Հաճօրուլօ չարչըսընտա Նօ. 10։

Գալաթա Սէրայը իթթիսալինտէ Նօ. 257։

Գալաթա Սէրայը գարչը սօգաղընտա Նօ. 6 Քիլիտի մաղազասընտա։

Հալէպ չարչըսը տերունինտէ Օնիկ աղա լօգանթասընտա։

Ճատտէի քէպիրտէ Նօ. 54 չէքէրճի Հաճի Սարիմ աղատա։

Թարլա գարչընտա Նօ. 40 Անանեան տիւքքանընտա։

Իլէրուտէ աչըլաճագ տէրօլար տախի բէյտէրբէյ իլան օլընճագ արը։

ՖՐՍԱԳՏԱՆ ԻՍԹԻՖՏԷՏ ԻՏԻՆԻԶ

ԱՆԹՈՒԱՆ ՎԼԱՀԻՕԹԻ ՎԷ Է. ՎՕՈՒԻՏԻ

Գալաթատա Եէնի ճամիէ Ն° 3, 5 վէ 7

Հէր նէվի էշա վէ մօսիլեայա մախսուս պէօյիւք մաղազալար օլուպ, մալ ու էմլիյասը՝ Բարիզ, Լօնտրա վէ Վիէննանրն էն ալա ֆոտրիգալարընտան վիւրուտ իտէր։

Ալա Իսկիլիզ գարեօլալարը, չինի վէ ալօքէմ սօգալար, էնվաի էշչիտ գիւքմէ սանտալալար, եաթագ օտասը՝ նա մախսուս էշէա, բէրտէ, մէֆրուշաթ իչիւն էնվաի ճինս վէ չէշիտ գումաշլար, եարըմ լիրատան 30 լիրայա գատար գարեօլալար, Ուշաղ, Քիւրէ, Ֆէրթան, Թօրասան, վէ Հէրզ խալալարը վէ մէմալիքը Օսմանիյէտէ իսլամ օլընան հէր նէվիսալը, սեճճատէ վէ քիլիմէր, գումաշ վէ չարար սատթար։

Քէզալիք մէզքիւր մաղազա թէքմիլ պիր խանէնին վէ խտարէխանէնին մէֆրուշաթ վէ մօսիլեասրը՝ սէրիան վէ պիր սուրէթը մաթլուպէտ իսլամ, վէ կէրէք պուրա վէ կէրէք մէմալիքը լճնէպիյէ իչիւն հէր սըբարրշը իճրա իթմէյի տէրէօտ իտէր։ Մէմալիքը էճնէպիյէտէ պուլունան գէվաթրը՝ Գալաթատա Եէնի ճամիէ 3, 5 վէ 7 նիւմերօյա միւրաճաաթ իթմէլէրի ըլճա օլընը։

Ֆիյաթ իչիւն ըէդալէթ միւմքին տէյլի տիր։

Շիւպէլէր.

Պէյօղլունտա Գուլէ Գաբուսընտա Ն° 582։

Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօղուշընտա Շարք չարչըսընտա։

Թաչրատան հէր նէվի սրբարրշաթ գալալ օլընը վէ սէրիան իճրա իտիլիր։ Կէլիպ մաղազալարը կէօրունիւր վէ ոտնրա մալ ալընրզ։

ԱՆԹԻՆԻՕԹԻՆ ԱԲԷՐԻ

Թիւթիւնիւն մէնը մաղարրաթնա մախսուս բամպուգ

Իչպու բամպուգ՝ Մէքթէպը Թըպիյէի Շահանէ մէճլիսը մախսուսընը 1892 սէնէսի սեպտեմբերինին 3ինճի կիւնիւ վուգու պուլան իճթիմաընտա մաղհարը թաստիգ վէ թասվիպ օլմըշ տըր։

Թիւթիւն իսթիմալի՝ թէնէֆֆիսի վէ գանրն ճէվալանընը տիւչարը խալէլ իսէր։ Պու բամպուգ՝ նիզօթին իլէ սահր զէհրլէրի թիւթիւնիւն տիւմանը իլէ վիճուտ սիրայէթինի մէն իթթիկինէն, թիւթիւն իսթիմալի թէնլիքէսիզ պիր հալ քէպպ իսէր։

Ումում տէբսը՝ Գալաթատա Նիւքտէք Գալարրըմտա մուճիտլէրի Մ. Աբէրի վէ Մ. Լէֆաքինին 68 վէ 86 նիւմէրօյր էճզախանէլէրիյէ, Պէյօղլունտա Պօն Մարչէ մաղազասընտա վէ Ֆէրատատէի վէ վիլայաթին պաչըճա էճզախանէլէրինտէ տիր։

Վիլայաթ իչիւն ումում տէբսը՝ Մ. Լէֆաքինին էճզախանէսի տիր։

Պու բամպուգը պիր չօգ թագլիտլէրի օլուպ պունլարը իսթիմալի հիչ պիր ֆախտէյի մուճիպ օլմայաճաղը ճէհէթէ, թագլիտլէրտէն իթթինապ օլընմասը թավսիյէ իտիլիր։

ՍԱՐՐԱՖԻԵԼ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 21 սեպտ.

Ինկլ. Լսնամը Ինկ. Լիր.	98—
Օսմ. էսնամը աչըլար	21—81
» » գարանտը	21—81
» » Սէրի Ա	54—
» » » Բ	34—
» » » Գ	23 -
Օթօման 1871	99—50
Օսմանը Պանգասը	13—12
Բուսխա իսթիդրադը	—
Մըսըր սուչ. մութթահրաէ	101—37
» իսթիյադը	102—50
Տարիբի Սանիյէի Մըսըր	103—
Ռօչիլա իսթիգրադը	—
Պուլկար իսթիդրադը	80—
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25—43 60

—

Բարիզ 21 սեպտ.

Ֆրանս. էսն. 3 % ֆր.	098—42½
» » 4½ %	104—45
Եէնի Օսմ. էսնամը աչըլար	22—10
» » » գարանտը	22—10

Մէ-դոթէլէ

Սէրի Բ.	34—
» Գ.	23—50
Բուսմէյի չըմէնտրֆէյրի	88—50
Օսմանի	—
Օսմանը Բէյտիսի էսնամը	380—31
« Պանգասը	580—62½
Գրէտի Լիոնէ	781—25
Գրէտի Ֆոնսիէ	970—
Գանթուար տէխգօնթ	487—50
Սիւվէյշ ագսիօնը	2702—50
Իթալիա էսնամը	83—95
Մըսըր ֆօնտ. մութթահրաէ	513—12
Բռաֆոնթէ Թիւրք	442—18
Եուռնան 5 % 1879	—
Գամպիո 3 այ վատէ	25—25

—

Վիէննա 21 սեպտ.

Լօնտրա լուզերինէ գամպիո	126—80
Բուսմէյի չըմէնտրֆէյրի ֆի.	48—70
Օսմանը Բէժի ագսիօնը	187—50

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսն. ում. տիւն ագչ. գաբ.	24—04½
» » » էն եիւքսէք	24—05
» » » էն աշաղը	24—
Պու սապահ աչըլոը գ. ք.	24—05
Թանվիլաթը Օսմանիյէ	87—
» » » էն եիւքսէք	—
» » » էն աշաղը	—
» » » աչըլոը գ. ք.	—
Սէռի Ա.	54—
» Բ.	34—
» Գ.	25—05
Բուսմէյի չըմէնտրֆէյրի	88—50
Ագչէ ֆիրիզի	6—
Բէրօր Ղրչ.	—
Հէվալէսիզ » բէրօր	20—
Թասֆիյէ	22—

—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7—20
Սթամպօլ Պանգասը	3—05
Օսմանը Սիկուրթա շիրքէթի	3—05
Բէյժ ագսիօնը	16—24
Թրամվայ	5—85

—

ԱԳԶԵԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղ. տան	Ղրչ. Բ
Պէյալ մէճիտիյէ ֆարզը	107—37
Մէթթալիք »	97—20
Պէշլիք »	101—20
Ալթընըզ »	102—20
Ինկիլիզ լիրասը	110—11
Ֆրանսըզ ալթունը	87—18
Բօլ	89—35
Գրէմից ալթունը	51—15
Գարպոն գայմէսի	8—75

ԳԱՄԳԻՕ

Լօնտրա	109—11/64
Բարիզ 3 այ վատէլի	23—02½

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԻՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(5) Հայվանաթը մրրիկ իտարէսի իչիւն միւպայէասը մէվգրի միւնագասայա գօնուլան 500,000 զրյէ կկյահրն պէտէր գըյէսի 15, վէ 100,000 գրյէ մինտէրլիք կիյարն պէտէր գըյէսի 12 բարատա թալիպի էօսէսինտէ օլուպ, իչպու իսլուլը Բուսինին 9ընճը բէնճէնպիհ կիւնիւ պիլմիւնագասա գարարը գաթիսի վէրիւլէէկինտէն, իթարնա թալիպ օլանարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տարիբէսինէ կէլմէլէրի։ 3—3

* * *

(6) Իւչիւնճի օրտուի Հիմայուն իմալաթխանէսի իչիւն միւզթէզա օլուպ մանալինճէ մէվգրի միւնագասայա գօնուլմըշ օլան 4000 մէթրօ զալրն չարքէլոգ Գօզանա պէզինին պէտէր մէթրօսը 60 բարա, վէ պիր արշըն արզընտա 57000 մէթրօ ատի Գօզանա պէզինին պէտէր մէթրօսը 85, վէ 30000 մէթրօ չասրրլոգ գալրն Գօզանա պէզինին պէտէր մէթրօսը 98, վէ 20000 մէթրօ չասրը ասթարլըը Գօչանա պէզինին պէտէր մէթրօսը 85 բարա ֆիյաթլա թալիպի էօսէսինտէ օլուպ, իսլուլը Բուսինին 9ընճը բէնճէնպիհ կիւնիւ իհալէի գաթիյէլերինին իճրասը մուգարրէր օլուուղընան, միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա 100տէ 5 թէնզիլաթընտա թալիպ օլանարրն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տարիբէսինէ կէլմէլէրի։ 3—3

* * *

(7) Դալրն սիյահ եասը Լուն գայթան՝ արշընը ճէտտա 50,000, պէտէր արշընը ճէտտի 19 բարա։

Հիլուլ իսէճէք մէվսիմը չիթատա՝ նիզամիյէ էպտիսէ անպարրնան լիզումընա կէօրէ վէրիլէճէք զարագոլ գաբութլարը տերունինտէ դաբլանաճագ պէյազ քիւրք պահասրյա գարլամա իւճրէթի՝ պէհէրի 62 ղրուշ։

Անպարը մէզքիւր իչիւն միւպայէա օլընմագ իւզրէ մէվգրի միւնագասայա գօնուլան պալէատէ մուրագամ իքի գալէմ էչնա՝ ֆիյաթը մէվգուէլէրիյէ թալիպլէրի էօսէսինտէ օլուպ, իսլուլը Բուսինին 15ինճի կիւնինտէ գասար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլընարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթարա վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ թալպ օլանարրն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տարիբէսինէ կէլմէլէրի։ 3—2

Տէրալիյէտէ Զարյուլի քէպիրտէ Թէրզի Պաչը վէ Թաքէճէի օսգաղընտա 15 վէ 12 նօմէրօլը տիւքքանտա սաքին Թահֆէճը Մաքսուտ վէ Ցովսէփ գազազընն 8 բէպիլ էվվէլ սէնէ 311 վէ 6 իյլուլ սէնէ 309 թարիխինտէ իֆթալարրընա վէ խուսուսսէր իֆթալարէրինին բուլէթ վէ թէսվիյէսի զրմնրնտա, աստաղը մաթլուպտան Միհրան Շերիհեան գումանանատ աղասընտան բրի Միհրան Շերիհեան էֆենին մուվագգաթէն սինտիք թայինէտ իքինճի Մահքէմէի Թիճարէթտէ հիւքմ օլունմըշ վէ միճիլսը մէրգուման զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանարը Գանունանամէի Թիճարէթին 170ինճի մատտէսինտէ թէկֆիգէն ալաճաղլալարրն տէֆթէրէրինի թանզիմ իլէ տամմի սինտիքէր ինթիխապ վէ թայինի հագգընտա իսթիչատ օլընմագ իւզրէ իչպու 309 սէնէսի իյլուլրինին 22ինճի թէտտուճի իտէն չարչէպին կիւնիւ սատաթ 6 բատտէէրինտէ մահքէմէի մէզքիւրէնին իֆթասա մախսուս օտասընա կէլմէլէրի իլան օլունը։

Թօքհանէի Ամիրէ ինչատթ վէ թամիրաթը իչիւն պիր սէնէի քեամիլէ զարֆընտա լիզումը օլանագ սաֆի չալը քիրէէնինն պէրրէն նաղլ օլընճագալարրընն պէհէր գանթարը ամիգի 5 զչ. 15, վէ պարէրէն նաղլ իտիլէճէքլէրինին ատ պէհէր գանթարը ամիգի 4 զրուշ 30 բարատա թալիպի էօսէսինտէ գարմչ օյտուղընան վէ չէհրը ճարինին 11ինճի ճումատա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլիպ, 13ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ ատ 100տէ 5 թէնզիլաթը գապալ իտիլէրէք իհալիի գաթիյէսի իճրա գրլընճաղընտան, իթասրնա թալիպ օլանարրն չէրթիրը թաֆիսիլաթընը անլայրպ, բէյէլէրինի պիլիթա, իճրաի թէնզիլաթ էյլմէք իւզրէ, պէհէր կիւն սաաթ 6տան 9ա գասար Թօքհանէի Ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլմէլէրի։

7 իյլուլ 309 3—3

ՃՇԽՆԷԼԻՄԷՔԵԱՆ Սուլթան Մահմուտ խան վէ Վալիտէ Սուլթան պէնտերլինտէ վագը օրման մահալինտէքի պարագատա գահվէ վէ լօգում վէ շուրուպտան մատատա միւսքիրաթա տարը հիչ պիր չէյ սաթմամագ վէ պէյմուԹէթ իչիւն միւսաֆիր վէ միւսմէճիր գապալ իթմէմէք վէ թէգարրուր իտէճէք պէտելի թարիխը իհմալէտէն իթթիպարէն սէնէ պէ սէնէ էվգաֆը Հիմայուն խաղինէսինէ թէսլիմ օլընմագ վէ միւղայէտ իպթիտասընտան իթթիպարէն 31 կիւնտէ գարարատանսի չէքիլիպ ասըլյա ալընմագ վէ 100տէ 5 խաղինէ զամմը գապալ օլընմագ չարթլարը,յա եարընրդ մէզքիւր պարագանրն 3 սէնէլիկինէ 30 լիրայա մահալինճէ թալիպի պուլունտրը՝ Շեհր Իմանէթը ճէլիլէսինին 3 աղօսթօս 309 թարիխի վէ 114 նօմէրօյը թէգզէրէսինտէ պէյան օլընմըշ օյարզընտան, մէզքիւր պարագանրն իսթիյարրնա գիյատէ պէտել իլէ թալիպ օյանարրն՝ թարիխը իրանտան իթթիպարէն սէնէի հարիյէ իյլուլրին 15ինճի կիւնինտէ տեկին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի միւսթահրպէն Ցէրասատէմճէ էվգաֆը Հիմայուն նէզարէթը ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ իտարէսինէ, վէ մահալինճէ մէճլիսը իտարէյէ միւրաճաաթ էյլմէլէրի իլան օլունուր։

1 իյլուլ 309 7—7

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Թէքքար իլան իլէ թաղիրը մուամէլաթ օրնճայա գատար, եանի նագտ իլէ ֆիրուխթ օրնճագ գասատի վաղ գրյունճայա տէկին եալընրդ մանլիլամը վագֆիյէտէն հիսէտարանրն հասպէլ նիզամ պիլա միւզայէտ թէֆիվիզ իտէճէքլէրի հիսուէլի սէքնալէրին նըսֆը մէճիտի 19 զրուշ վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիմայուսնրն սուբէթ վէ սերվի վէ զուրմը իլէ սաթըլաճագ տրը Թամմ հիսէլի օլուպ տա պիլիմզայէտ սաթըլանլարը մուաճճէլէսինին նըսֆը լիրա 100 զրուշ հիսապլյա լիրա օյարագ, վէ տիկէր նըսֆը քէպալիք սուբէթ վէ սերվի գապալիյէ իչայէ գրյունճաարնտան, պու գապիտէն ամիիզմիր մանիլաթրն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընան 4ինճի իլան միւտտէթի օլան իչպու 309 սէնէսի իյլուլրն 6ընճը կիւնիւնտէն իթթիպարէն մանը մէզքիւրրն 13ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ հուզուրը նէզարէթտէ միւզայէտէի ինթիհայէսի սաաթ 6տան 10ա գասար պիլիճա էրթէսն սալը կիւնիւ 100տէ 5 զամմ գապալ օլընճաղընան, թալիպ օյանարրն՝ գրյմէթը մուխամմինէլէրինին էօշրինէ միւսամի թէէմին ազչէլէրիյէ պէրապէր Մահալիլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլմէլէրի լազըմ կէլէճէկի 4ինճի տէֆթալարագ իլան օլունը։

.. 15 իյա 31, 31 վէ 31 վէ 31 միքերէր. 114, 918. — (1) Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 1017 մէթրօ արսատա մէպնի 17 օտա վէ 3 սանտրգ օտասը վէ 4 սուֆա վէ 1 համամամ վէ 1 մաթպախ վէ 1 ախրը վէ 2 գուլյու վէ 2 մահղէն վէ 3 չուվալարզ մահ լեզիզ վէ 1330 մէթրօ սէրունինտէ պիր օտասը հավի պաղչէ վէ թահթրնատա չէհրի 1180 զրուշ քիրալը 11 պապ տէքանինի միչթէմիշ նիմ քեարկիր պիր պապ գօնաղըն սիլիսա հիսէսի. Նաղիֆ.

.. 38.. 30000.— Ալթը Մէրմէր գուրպինտէ Սէյտ Լօմէր մահալլէսինտէ Սէրվի մէյանընտա. Թախմինէն վէ թէրպիէն 8207 մէթրօ սէրունինտէ 4 պապ խարապ օտա վէ 1 օտալպը գուլյու իլէ 2 սաղիր տիկէր գուլյու վէ 1 ախրը վէ 1 հավուզու միչթէմիշ վէ սէնէվի 1500 զչ. քիրալը միլք մա կէտիք պիր գրթա պօսթանրն պիլթիւնի. Նաղիֆ.

.. 17.. 16000.— Զարչընպատա Պէյթիյէղ մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 68 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ 98 մէթրօ պաղչէյի միչթէմիշ ախչապ 1 պապ մէնզիլին պիլթիւնիւ. Նաղիֆ.

..36 ..14667.— Տավուտ Բաչատա Հէքիմօղլու Ալի Բաչա ճատտէսինտէ տերունինտէ պիր պաղչէ-ման օտասը վէ 1 տօլապը գուլյու վէ 1 հավուզ վէ 1 ախրը միչթէմիշ վէ սէնէվի 1300 զրչ. քիրալը Արապգատէ պօսթանը տիմէքլի մասրուֆ թախմինէն 7 տէօնիմ պիր գրթա պօսթանրն սիլիսա հիսէսի. Նաղիֆ.

..119,121,123,125,127..11000. —Գասարիյէի Ամիդ Ալիհաչա մահալլէսինտէ Սարմաթմուրուկ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 250 մէթրօ արսատա մէպնի 12 օտա վէ 4 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ 438 մէթրօ պաղչէ վէ թահթրնատա 3 պապ տիւքքանը միչթէմիշ վէ չէհրի 555 զրչ. քիրալը ախչապ 2 պապ մէնզիլին 5 հիսէսէն 1 հիսէսի. Նաղիֆ.

..10,11..9000.— Հաթապ Գաբուսընտա Խաճաճ Համզա մահալլէսինտէ Եէմիշ խանը տերունինտէ ֆէվզանի թախմինէն վէ թէրպիէն 34 մէթրօ արսատա մէպնի վէ չէհրի 80 զրչ. քիրալը էրեկմ 2 պապ օտանրն պիլթիւնի. Նաղիֆ.

..6, 8, 10..9000.— Ալյասար գուրպինտէ Թօգլու Իսլամիմ Ցէտէ մահալլէսինտէ Ալյասար Գաբուսը ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 121 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ 288 մէթրօ պաղչէ վէ թահթրնատա պիրի միհնէտ վէ տիկէրի միլք մնկէտիք 2 պապ տիւքքանը միչթէմիշ ախչապ պիր պապ մէնզիլին սիլիսա հիսէսի. Նաղիֆ.

..8..7000.-Զենպերլիհաչ գուրպինտէ Մօլլա Ալի էլ Ֆենարի մահալլէսինտէ Վէզիր խանը տերունինտէ ալթ գաթատա թախմինէն վէ թէրպիէն 34 մէթրօ արսատա մէպնի վէ թահթրնատա մաղազայը միչթէմիշ վէ չէհրի 50 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պապ օտանրն պիւթիւնի. Նաղիֆ.

..29..6000.—Պէյօղլունտա Գամեր խամուն մահալլէսինտէ Շերքեթ սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյուլը միչթէմիշ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսէսի. Նաղիֆ.

..2..5000.—Զենպերլի Թաչտա Մօլլա Ալի էլ Ֆենարի մահալլէսինտէ Վէզիր խանը տերունինտէ Քիւչիւք խանտա օրմա գաթատա թախմինէն վէ թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի վէ չէհրի 30 զչ. քիրալը միլք մա կէտիք քեարկիր պիր պապ օտանրն պիւթիւնի. Նաղիֆ.

..4..4334.—Զարչուի քէպիրտէ Էվլիա խանը տերունինտէ ալթ գաթատա թախմինէն վէ թէրպիէն 19 մէթրօ արսատա մէպնի վէ չէհրի 60 զչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ օտա կէտիկինին սիլիսա հիսէսի. Նաղիֆ.

..12..4000.—Պապը Ճաֆէրիտէ Բիւսթէմ Բաչա մահալլէսինտէ Պալ Գարանը խանը տերունինտէ թախմինէն թախմինէն վէ թէրպիէն 57 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտայը միչթէմիշ վէ չէհրի 60 զչ. քիրալը միլք մա կէտիք պիր պապ մաղազանրն նըսֆ հիսէսի. Նաղիֆ.

..8 վէ 10 վէ 12 վէ 14 ..4000. — Ալյասարատա Գաբուսը Մէհմէտ Զէկէրիա մահալլէսինտէ Պագչայ սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէպնի վէ չէհրի 80 զչ. մուգատատէմ 4 էլեկվմ ախչապ պիր պապ տիւքքանրն սիլիսա հիսէսի. Նաղիֆ.

..10..3500.—Թօբխանէտէ Գաբրաչ մահալլէսինտէ Լիւլէճի Ալրաթէ սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 24 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆայը միչթէմիշ վէ չէհրի 30 զչ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Նաղիֆ.

..5..2000.—Իսկիուտարատա Սօլաղ Սինան մահալլէսինտէ Ճամիի Շերիֆի էօնիւ սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 57 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միչթէմիշ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսէսի. Հիւսնի.

..18 ..834.— Պէյզօղ գարիյէսինտէ Ալի պէյ սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 44 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիր մըգաար ալչգրը միչթէմիշ ախչապ վէ նամէմամ պիր պապ մէնզիլին 6 հիսէսէն պիր հիսէսի. Հիւսնի.

..18 ..3600.— Պապը Ճաֆէրիտէ Բիւսթէմ Բաչա մահալլէսինտէ Զաղուչ սօգաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 57 մէթրօ արսատա մէպնի վէ չէհրի 60 զրուշ քիրալը քեարկիր պիր պապ մաղազանրն խումս հիսէսի. Նաղիֆ.

(1) Ճիսմէէրէրին պայրընտա իլա հիզատա պուլունան բազգամալար՝ մանլիլաթրն նիսմէրօյարը վէ իքինճի հիզատաքիկր գրյմէթը մուխամմինէլէրինի պիլարմէքտէ տիրէր։

ՍԻՏՆԷՑ ՆՕՎԻԼ ՎԷ ՇԻՒՐԷՔԵԱՍԸ

ՖՆԿՊԻԼԻԶ ՍԱՂԱԶԱՍԸ

Գուլ-Ռուտ Եէ-ուէ Գուլբերմա Գէոբէ պէյ Է-Նէնա Նէ-Դէրօ 1, 2, 3

Մասմաիլէտիմ Ինկիլիզբրանրն Շէֆիլա չէհրինտէ «Ձօն Նօվիլ վէ մախսուսարը» ֆապրիգասընտա իսլամ վէ իսթիյաղը մարգաս պէրվէճը գայր իյարէթ օլընան չագը պագը քէսան թարաքնան թագիտ իսիլմէքտէ օյուպ, Ինկիլիզ հըրուֆաթը օպուչամայանլար թարաքնան տախի ալընըպ մէզքիւր ֆապրիգանրն գըյմէթի չագլարարրն չէօհրէթի գրրըլմատա տրը։

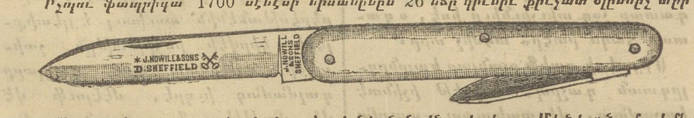

«Սիանէյ Նօվիլ» վէ չիւրէքեասը՝ տիւնեանրն էն պէօյիւք «Միլնէր»նամ տէմիր գացա ֆապրիգասընրն վէքիլի տիրէր։

Մէզքիւր տէմիր գաղալար՝ եանկրն վէ խըրսզարրն թէչէպպիւսաթընա գարը ֆէվգալատ տայանմասրյա մէչհուր օլան «Միլնէր» ֆապրիգասը գաղալարընրն նէ սէրէճէլէրտէ միւհքէմ պուլընճաղընը միւսպիթ չահատէթմամէլէր թալէպ իսթինլէրէ իէրա օլընճագ արը։

Մէզքիւր տէմիր գաղալար՝ եանկրն վէ խըրսզարրն թէչէպպիւսաթընա գարը ֆէվգալատ տայանմասրյա մէչհուր օլան «Միլնէր» ֆապրիգասը գաղալարընրն նէ սէրէճէլէրտէ միւհքէմ պուլընճաղընը միւսպիթ չահատէթմամէլէր թալէպ իսթինլէրէ իէրա օլընճագ արը։

«Սիանէյ Նօվիլ վէ շիւրէքեասը» Ինկիլիզ մաղազասընտա, ալա ճինսատա գաղշգալար, չաթալ վէ պուչագ վէ էմմալի սուֆրա թագգրմարը, արշան բլագատան չաթալ վէ գաղշգալար պուլընտարը գկպի, տէչիրմէն գալիչլէրի վէ տէչիրմէն չէքիճէլէրի, սուֆրայա մախսուս լամպալար վէ սալամլարա թասալիզ օլուն բրամ լամպալար վէ սասքէրլէր վէ պարտիկէլէր մախսուս տիւրլեէր վէ ելեյլեէր վէ գօրա մաքինալարը վէ սարիէ ֆիւրուրթի օլուն բրը։

Եշեան մէզքիւր իչիւն թաշրատան վուգու պուլան սրբարրշաթ՝ քէմալը սիւրաթլա վէ սուրէթը մէմնունիյէթքարանէտէ իրսալ օլունը։

ԲՕԼ ՖՕՏՆԱՃԵՏԱՆ

ԵՒՐՈՊԷԻ ԳԱԼՏՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ՆԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԱԼԵԼԱ ՄԻԹՔԻԱԼԻԳ

ԱԼԷՔՍԱԹ ԹԻՒՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլրդա միւթէալլիգ էնվաի ալէաթ ու էտվաթ մէվճուտ տրը։

Էդճիմէէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուտան) մասմուլ մէվատտը միւթէլլիֆէ, գասդգ պաղլարը, էնվաի չիրինպարը, էյէքթրիգ մաքինալարը, միզան իլ հավա (պարոմէթր) , միզան իլ հարարէ (թէրմոմէթր) վէ էյի ճինս կէօղլիւքլէր պուլընմագտա տրը։

Մ. Բօլ Ֆոյաճեան՝ հէր նէվ սրբարրշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօճատ իսէր։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՀԱԼԵՐԵԼԿ)

ՄՈՐԻՒ ԶԿԵՆ ՉՈՒՏ ԻՒՂ.

Լէ-Ֆա-Ֆիւ տը լամ Ի տոպոյ

Պարրատաեալ Ճեռամի ՍԿՕՏԻ Ա ԳՕՌՈՒՆԻ

Ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չամի ախորժահամ է

Մարիւ ձկան ուժ իւղի բոլոր յատկութիւններն ալ

Իրաֆոսֆ հներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճոզածութիւնը

Բժիշկներուն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գեղամարս է, և ամենն փոքուկ ստամքները կը տանին զայն։

Կը վճառուի դեղատուներ դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

ՍԹամպօլ ՃԷՆԹԷՍի Հաժէրը վէ Հիրցէլ

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ՎԷ ՄԻՒՆԻԽ

ԵԱՆԿԸԵՆԱ ԳԱՐՇԸ

ՄԻԹԹԷԼԳԻԳ ՄԻԿՈՒՐԹԱ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

Մէրմայէ	Ֆրանգ 8,000,000
Իսթիյաթ ագչէսի	» 6,880,695
Սէնէվի հասրլաթ	» 16,890,344

Պու չիրքէթլէր՝ ԲԷՖԱԼԷԹՐ ՄԻԹԹԷԳԱՊԻԼԷ ԻԼԷ վէ Էվվէն ֆիյաթլա մաղազալար վէ խանէլէր վէ պունլարտա պուլընան մալ վէ էմմաա վէ էշա սիկուրթա իտէրլեր։ Տէրսաատէթտէ վէքիլը Մուլլագ

ՍԹամպօլտա Պաղչէ Գարուսընտա Ասանեատի խանընտա ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ